

JÓESTET!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTET!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. ÁPRILIS. 3.
VIII. évfolyam, 89. szám.

Hétfő

Hitler éleshangú beszédében tiltakozott a bekerítési politika ellen

Történelmi jelentőségűnek mondja a nemzetközi sajtó Chamberlain ismert nyilatkozatát — Mussolini várattalanul visszatért Rómába — Megkezdte működését a nemzeti spanyol hadbíróság

Hitler: „Mi nem akarunk leigázni senkit, de magunkat sem engedjük leigázni!”

A nemzetközi közvélemény Chamberlain tegnapi alsóházi kijelentésének hatása alatt áll. A szombat-estői lapok szó szerint és első helyen közlik a premier szavait és messze-messze kommentárokat fűznek hozzá. Ezek a lapok természetesen ideológiai pártállásuknak megfelelően foglalkoznak a beszéddel és általában megjegyzik, hogy a nemzetközi feszültség egyáltalán nem enyhült. Erre vall az is, hogy Mussolini miniszterelnök tegnap délelőtt váratlanul befejezte kalabrisi szemleutját és visszatért az olasz fővárosba. Az is figyelemre-méltó körülmény, hogy a brit kormány minden tagja Londonban tölti a hét végét. Lázás diplomáciai munka folyik Európa összes fővárosaiban, de a befutott jelentések alapján Washingtonban is Franco tábornok csapatai befejezték a meghódított területek elfoglalását és megkezdődött a tisztogatás munkája. Ennek során a hadbíróság már is több feltűnést keltő ítéletet hozott. Hitler kancellár személyesen vett részt a „Tirpitz” csatahajó vízrebocsátásán és megjelölésében is biztosítani akarta azt, hogy a helyzetet a berlini körökben nagyon komolyan tartják.

Ezek a tegnapi nap jelentősebb eseményei, amelyekről a következő jelentéseink számolnak be:

ERÉLYES HANGU NÉMET JEGYZÉK

(BERLIN.) (Rador.) A német kormány hivatalos jegyzékben állapítja meg, hogy illetékes német köröket a legközelebbi napokban meg a londoni sajtónak az a kísérlete, hogy újabb nemzetközi válságot, sőt pánikot idézzen elő azoknak a hamis híreknek a terjesztésével, amelyek szerint Németország csapatokat összpontosított volna Lengyelország határán. A német jegyzék a legkomolyabb szavakkal ítéli el azt a rendszert, mely még attól sem riad vissza, hogy meghamisítsa Chamberlain angol miniszterelnök ismeretes nyilatkozatát és ezeknek a fantasztikus hamis híreknek a terjesztésével megkísérlelje újlag megmérgezni az egész európai légkört. A német jegyzék hangja és erélyes kitételei általános feltűnést keltettek.

A TIRPITZ VIZREBOCSÁTÁSA (WILHELMSHAFEN.) (DNB.) A Bis-marck hajó testvérhajóját, a 35.000 tonnás Tirpitzet tegnap bocsátották vízre Wilhelmshafenben Hitler kancellár, a kormány tagjainak egyrésze, a katonai és társadalmi előkelőségek

nagy csoportja, valamint nagyszámú közönség jelenlétében. A keresztelőkészítet Trota államtanácsos, nyugalmazott tengernagy tartotta. A keresztanyjai szerepet Tirpitz admirális (a világháborúban a német flotta tenger-nagya, II. Vilmos császár legmeghittebb embere volt) leánya vállalta be.

Hitler vezérkancellár a wilhelmshafeni városháza előtti téren a városháza erkélyéről nagyszabású beszédet mondott.

A Führer történelmi visszpillantással kezdte meg szavait:

— Annak ellenére — mondotta — hogy Németország mindig a béke politikáját folytatta, állandóan szálka volt más népek szemében.

Nagyon jól tudjuk, hogy a bekerítési politikát Anglia kezdte el a hátunk mögött,

mert az volt a célja, hogy Németországot leverjék. Abban reméltek, hogy Németország tönkretételével maguknak nagyobb jövőt és hatalmat tudnak biztosítani. Bizonyos, hogy Németország akkoriban nagy hibát követett el, mert elnézte ezt a bekerítési ténykedést. Pedig ördögi tervüket ismerték és úgy látszik nem volt meg a kezdeményezési erő Berlin akkori politikusaiban és ellen védekezni.

A következménye ennek a politikának a világháború volt, melybe belekegyesítették Németországot.

Mindenki tudja. Logy Németországot a háborúban nem verték meg. Katonailag legyőzhetetlen maradt és mégis elvesztette a háborút, ezt pedig azért a propagandáért, amivel hitegették. Azt mondták, tegye le a fegy-

vert, mert becsületes békét kötnek vele, olyant, amiben nem lesz legyőzött, olyant, amely egyenlő jogokat ad a népeknek és lefegyverez minden nemzetet.

A lefegyverkezésben Németországnak kellett jó példával előljárni. Letette a fegyvert és ezután olyan szószerűs következett amilyenre nem volt példa a történelemben. Jött a zsarolás, minden emberi jog eltiprása, ha németekről volt szó. Azok az urak, akik ma demokratáknak nevezik magukat, nem törődtek ezzel. A német katonák még évekig fogságban voltak.

A gyarmatokat nem osztották fel, hanem egyszerűen elrabolták.

Hajóinkat elkötyavetyélték. Olyan hadisarcot róttak ki ránk, hogy a számkok csillagászati méreteket öltöttek. Egy angol politikus azt mondotta, hogy ezt csak úgy lehet megfizetni, ha Németország lemond minden igényéről és minden ember leírát dolgozik raporta.

A Népszövetség nem az igazság érdekében, hanem az erőszak garázdálója volt. Egyszerűen öngyilkosságba akarták kergetni a német nemzetet. A német gyarmatok lakosságát letiporták és nem kérdezték meg önrendelkezési joga felől. Egyik francia államférfi olyan lelketlen volt: kijelentette, hogy 20 millióval még mindig több a német, mint amennyi kellett volna. Az ország kétségbeesett helyzetbe került. Számátalanok voltak, akik öngyilkosságot követtek el. Voltak, akik a legdermesztőbb véltenséggel nézték az eseményeket, voltak viszont olyanok, akik hajlandók lettek volna felháborodásukban tönkretenni az egész világot.

Széttörni a bilincseket

— Én, mint ismeretlen katonák akor szintén megalkottam véleményemet. Rövid programom volt:

El kell seprűni a belső ellenállást. Központosítani a nemzetet, erősíteni és azután széttörni a bilincseket.

Én úgy gondoltam, hogy mi nem azért vagyunk a világon, hogy bizonyos francia urak kénye-kedve szerint éljünk. A belső egység összekovácsolására olyan szocializmust teremtettem meg, amely valóban szocializmus. Minden időmet feláldoztam ezért, de meg is alkottam a nagy Németországot és ez az ország ma olyan erős, hogy meg tudja védeni, ami az övé, amely nem függ senkitől, legkevésbé más nemze-

ül, tárgyalni kell, akkor azt felelem, hogy erre volt 15 évig elég idő. Nekem a véleményem az, hogy még további 15 évet is várhattunk volna, amíg Genf módszereivel elértünk volna valamit.

— Természetes, hogy 6 év alatt nem lehetett minden kérdést megoldani. Mi tudjuk, hogy van például lakás hiány is, de emberileg mindent elkövetünk megszüntetésére. Néhány éven belül túl leszünk ezeken a kérdéseken.

CSAK ISTEN ÍTHET AZ ERKÖLCÖSSÉGRŐL

— Ha a világ azt mondja, fel kell osztani a földet erkölcsös és nem erkölcsös népekre, akkor bizonyára arra gondol, hogy az erkölcsösök az angolok és a franciák, viszont az erkölcsöstenek a németek és az olaszok. Én erre azt felelem, hogy

senkinek nincs jogában az Istenen kívül az erkölcsösségről ítélni.

Ha egy angol államférfi azt mondja, hogy az Isten már ítélt, mert nekik adta a föld egy negyed részét, én azt mondom, hogy ilyen javakat nem lehet erkölcsös alapon szerezni. Ezek az angol erkölcsösök 40 millió lelkes számmal urai a világ negyed részének. A 80 millió német nép pedig éppen 140 emberrel négyzetkilométerenként?

Én ezeknek az uraknak csak azt mondom, hogy ez így nem mehet tovább. Nem hiszem, hogy ők maguk is komolyan hisznek abban, hogy a helyzet nem változik, mert ha ezt tennék, akkor komolytalanok lennének.

— Én minden probléma felett tanácsozni akartam, hat év óta azonban mindig visszautasításban volt részem. Angliának nincs mit keresnie Németországban és nincs beleméltatása a mi belügyeinkbe. Ha ennek ellenére is azt mondják, hogy ezt vagy azt nem szabad tenni, megkérdem, ki adott jogot Londonnak arra, hogy Palesztinában vérfürdőt rendezzen?

— A mai német nép nem hajlandó érdekeit feladni és nem hajlandó tekintet szemben tétlenül állani. Állandóan azt mondják, hogy mi Csehországot erőszakkal foglaltuk el, akik ezt állítják, nincsenek tisztában azzal, hogy milyen volt Csehország és Németország között a viszony régen. A Hradszint nem építette és nem angol. Kévszám francia működött Csehországban 1530, Anglia még kicsi volt, amikor nekünk már császáruk volt, de nem is törődtek ezek az urak a dologgal.

ha Csehország nem azért alkotott volna meg hogy Németország ellen használt volna fel.

Ezt egyébként megírta egy francia légügyi miniszter, megírta nyíltan is. Én csak egyesítettem Csehországot Németországgal, amire felkérték. És biztosítottam mindenkit róla, hogy ennek a népnek több szabad sága lesz, mint az erkölcsös népek által leigázott fajtáknak.

Ha ezek után is azt mondják, hogy Németország az egész világot meg akarja támadni, azt csak a rossz lelkiismeretű emberek tehetik.

BÉKÉT AKARUNK

— Mi békét akarunk. A nürnbergi idej pártnapokat a béke pártnapokjainak akartam feltüntetni.

Amit mi tenni akarunk, nem más, mint a gazdasági összeköttetések kiépítése és ebben nem fog nekünk előírásokat adni a világ egyetlen nemzetének politikusa sem. Mi nem akarunk leigázni senkit, de nem is igaztatjuk le magunkat. Ha Anglia azt hiszi, hogy bekeríthet, téved.

Mert mi ezt nem fogjuk tétlenül elnézni. És ha úgy véli, hogy ellenségek vagyunk, úgy máris felbontottunk tekintheti a flottaegezményt.

— En nem azért fegyvereztem fel a nemzetet, hogy most pihenjek és nem azért vagyok itt, hogy ne menjünk előre. Azért vagyok itt, hogy igenis tovább haladjunk a szebb jövő felé, mert erre a német nép mindig készen áll. É, ahogy mi gondolkozunk, úgy gondolkoznak barátaink is.

A TENGELY REALIS POLITIKAI EGYESÜLÉS

— Mi tudjuk, hogy ellenfeleink újságjai, ha egyéb dolguk nincs, azt írják, hogy szakadás készül a tengelyben. Ezek az urak nem tudják azt, hogy

a tengely a legrealisabb politikai egyesülés és nem olyan szövetség, mint London és Moszkva barátsága.

Ha akad valaki, aki azt mondja, hogy London és Moszkva között nincsenek ideológiai ellentétek, annak csak gratulálhatok. De ha tévednek és tényleg nincsenek ellentétek, akkor a demokrácia, a liberalizmus és a kommunizmus egy.

— Nagy elégtételt jelent számunkra, hogy bejelenthetem azt: egy nép megszabadult a bolsevizmus veszedelmétől,

bár ideológiai barátai az angolok és franciák, ezt nem kívánták. Most elmondhatom, hogy sok német önkéntes segítette a nemzeti spanyolokat a diadal kivívásában. És mi történt? Angol és francia köröknek a véleménye egyszerre megváltozott. Érdekes, hogy azok a franciák és angolok, akik eddig fegyvereket szállítottak a köztársaságiaknak, most egyszerre üzletet szeretnének kötni a nemzetiekkel.

ELJÖN EGYSZER A NEMZETEK KÖZÖTTI MEGÉRTÉS IDEJE

— En nem hiszem, hogy mindenki demokrata lesz és nem kívánom, hogy mindenki nemzeti szocialista legyen. Hiszek abban, hogy egyszer eljön a nemzetek között a kölcsönös megértés ideje.

Amikor az országot átvettem, nagy bajban volt a német nemzet. Most ki-lábaltunk a bajokból és megállapíthatjuk, hogy

ha bennünket nem is szeretnek, de mindenesetre félnek tőlünk.

Az utolsó év különösen sikeres volt számunkra. Először egyesítettem az összes németeket, másodszor megteremttem a békét Közép Európában és ezt a békét, ha kell, meg is fogom tudni védeni. Nem hiába esett el a világ-háborúban kétféle német, ennek a kiontott vérnek haszna is kell legyen. Tölem nyilatkozhatnak ellenfeleink annyiszor, ahányszor, akarnak. En hiszek és bízok a német nép erejében.

— Bennünket annyian csaltak meg, hogy most újabb kísérlet elhárítására egyetemesnek kell maradnunk. En tudom, hogy azok is lesznek, mert en hiszek a német nemzet nagy jövőjében — fejezte be nagyszabású beszédét a Führer.

EDEN HELYESLI CHAMBERLAIN POLITIKÁJÁT

(LONDON.) (Rador.) Eden volt külügyminiszter New Castleben a kötelező nemzeti szolgálat érdekében kifejtett propaganda során tartott gyűlésen beszédet mondott, amelyben többek között teljes mértékben helyeselte Chamberlain miniszterelnök ismeretes rádióbeszédét. Eden többek között a következőket mondotta:

— Nem hiszem, hogy a jelenlegi körülmények között más magatartás volna tanúsítható, mint az mely mellett Chamberlain nyíltan hitvallást tett. Ennek a politikának helyességét a magam részéről már régen felismertem és már hosszabb idő óta a magam szerény tehetségével is támogatni igyekeztem azt. Nem szenved kétséget, hogy Fran-

ciaországot minden körülmények között támogatnunk kell.

CHAMBERLAIN BESZÉDE A NEMZETKÖZI SAJTÓ TUKRÉBEN

(LONDON.) (Reuter.) A nemzetközi sajtó minden számottevő lapját Chamberlain miniszterelnök alsóházi nyilatkozata foglalkoztatja. A Times a következőket írja:

„A nyilatkozatból két dolog tűnik ki éspedig: először az, hogy a brit kormány a jelenlegi állapotokat nem tartja elfogadhatónak, mert meggyőződése, hogy Európában még több probléma van, sürgős elintézésre. Másodszor helytelen az a feltevés, hogy London Németország bekerítésére törekedjen, mert Anglia elismeri, hogy Németország Európa egyik leghatalmasabb állama, de ugyanakkor létjogosultságát kiscsobb államok számára is.”

A Daily Telegraph and Morning Post úgy véli, hogy Anglia Lengyelország megőrzésére és hadiflottájával szitné Varsó segítségére.

A News Chronicle szerint Chamberlain szavai nem jelentik azt, mintha Anglia feltétlenül az egyetemes biztonságot elvére akarna helyezni, de mindenesetre visszatérést jelentene a régi diplomáciai módszerekhez.

Rendkívül élénken foglalkoztatja az esemény a francia sajtót. Itt a lapok ideológiai pártállásainak megfelelően eltérő kommentárokkal kísérik a be-

A lengyel álláspont

(VARSÓ.) (Rador.) Az egész lengyel sajtó szombat reggeli száma az első oldalon közli Chamberlainnak az alsóház ülésén elmondott beszédét és méltatja annak jelentőségét. Az Express Poranny többek között azt írja, hogy az angol kormányelnök nyilatkozata semmiben sem befolyásolta és befolyásolhatja Lengyelország politikájának alapjait, amelyek a következők: Teljes függetlenség, a saját gazdasági és nemzeti erőre való támaszkodás, a legszűkebb viszony fentartása az összes szomszédállamokkal és szilárd kitartás Lengyelország szövetségeseivel. A lap hangsúlyozza, hogy Lengyelország a maga részéről nem csatlakozott egyetlen hatalmi tömbehez sem, amely valamely állam ellen irányulna. A lap szerint nagy jelentősége van az angol kormány önként megnyilvánuló kezdeményezésének és Lengyelország, valamint a lengyel nép soha, semmiféle alkalommal és egyetlen pillanatra sem fogja elfelejteni azt a nemes törekvést, amely erejének gyarapítására irányult. „Ez azonban — írja az Express Poranny — nem jelenti azt, mintha nem bíznánk a saját erőnkben Lengyelországnak és a lengyel népnek elsősorban a saját erejére kell támaszkodnia, nem pedig a külföldi segítségre.”

A Kurier, Polsky a következőket írja: „Anglia magatartása önkéntes elhatározásából származik és nyilvánvalóvá vált, hogy Angliának nem az a célja, hogy kirobbantsa az új háborút, hanem sokkal inkább az, hogy megakadályozza a háború kitörését. Lengyelországnak ma éppen úgy, mint tegnap és holnap is, elsősorban a saját belső erejére és ellenállóképességére kell biztonságát alapítania

Chamberlain álláspontja Romániára vonatkozólag

(LONDON.) (Angol politikai körökben bizonyosra veszik, hogy Chamberlain angol miniszterelnök közlekedéséről lesögezi Anglia álláspontját Romániával kapcsolatban is, hasonlóan Lengyelország esetében elfoglalt álláspontjához. Egyidejűleg az angol kormány végleges nyilatkozattal szót litja fel Romániát is a London, Páris, Varsó, Moszkva között megkötendő egyezményhez való csatlakozás kérdésében.

RÓMABA TÉRT VISSZA MUSSOLINI

(RÓMA.) (Stefani.) Mussolini miniszterelnök tegnap délelőtt kalábriai szentleutjának megszakításával az olasz fő-

széket A Paris Soir szerint a nemzetközi védőfal Európában egyre szilárdul. A Le Populaire (Leon Blum lapja) úgy véli, hogy

életre kelt az egyetemes biztonság elve.

Ezzel szemben a Jour azt írja, hogy nincs szó az egyetemes biztonság elvére való helyezkedésről, de egészen bizonyos, hogy Beck külügyminiszter látogatása után

angol—lengyel katonai szövetségre kerül a Sor. Ez a megállapodás pedig szó szerint meg fog egyezni a most is érvényben levő francia—lengyel szerződéssel.

A kommunista „Humanité” azt kívánja, hogy az esetleg megkötendő angol—lengyel szerződésbe garancia államként

végyék be a szovjetet is. A Matin azt írja, hogy London most már nemcsak Franciaország, Belgium, Svájc és Hollandia határait biztosítja, hanem

Lengyelországot is. Az Intrasigant tudni véli, hogy a szovjetet kihagyják a szerződésből és Varsóra bízzák, hogy Moszkvával szerződjen milyen állappontra helyezkedik.

Az amerikai sajtó a brit miniszterelnök beszédét forradalmi jelentőségűnek mondja. A New York Herald Tribune azt írja, hogy a nyilatkozat a legjelentősebb volt azóta, amióta Chamberlain apja a háború előtt a bekerítési politikát megkezdte.

és külső segítséget csak végső esetben igénybevenni. Az Illustrovany Kurjer Codzienny hangsúlyozza, hogy Kelet-európa sorsát ma má, nem lehet többé elválasztani Nyugateurópa sorsától, mert érdekeik azonosak, sok vonatkozásban közösek.

MIRŐL FOG BECK LONDONBAN TÁRGYALNI

A Havas távirati ügynökség egyidejűleg azt jelenti Varsóból, hogy Angliának az az elhatározása, amely szerint valamely támadás ellen fegyveresen is hajlandó megvédeni Lengyelország függetlenségét, általános örömet és megnyugvást keltett. Ilyen előzmények után és körülmények között Beck lengyel külügyminiszter londoni útjának fokozott jelentősége van. A Havas értesülése szerint Beck londoni tárgyalásai során megvitatják azt a kérdést is, milyen magatartást tanúsítanak a hatalmak az esetleges konfliktus esetén Szovjetországgal szemben és egyidejűleg megvizsgálják Lengyelországnak déli és északi szomszédaival való viszonyát és helyzetét is. A londoni tanácskozáson sor kerül Lengyelország gyarmati igényei kérdésének letárgyalására is, amely gyarmati igényt Lengyelország túlnépesedésének levezetése, továbbá a részére szükséges nyersanyagok beszerezhetőségének biztosítása érdekében kénytelen napirendre tűzni. A lengyelországi zsidókivándorlás kérdését szintén letárgyalja Beck Londonban az angol illetékes tényezőkkel. Végül a Havas távirati iroda tudni véli azt is, hogy Anglia a maga részéről már most — tehát béke időben — nagyszámú angol hadihajót volna hajlandó Lengyelország rendelkezésére bocsátani.

— Gabriel Marinescu államtitkár nem kérte és nem kéri a labdarugójátékosoknak a katonai szolgálat alól való mentesítését. Bucurestiből jelentik: Gabriel Marinescu tábornok belügyminiszteri államtitkár egyes lapoknak azzal a téves hírével kapcsolatban, mintha a maga részéről közbejárt volna, hogy a fegyvergyakorlatra behívott labdarugójátékosokat mentesítsék a katonai szolgálat alól, kijelentette, hogy a maga részéről nem járt közbe és nem is fog közbe lépni a labdarugójátékosok felmentése érdekében, mert meggyőződése és felfogása szerint minden sportembernek legelső és elemi kötelessége, hogy erejét és képességét a haza szolgálatának szentelje, amikor annak szükségessége felmerül.

Syllas, a görögök kitűnő súlyatlétája egyszerű formában van. Legutóbbi edzésén 49 métert dobott diszkusszal. Syllas ezzel az eredménnyel a világ legjobb diszkoszvetőinek sorába emelkedett.

Londonban befejeződött a Tilden-cirkusz nemzetközi versenye. A több napig tartó versenyen Tilden nyerte meg, aki 3 győzelmet aratott, 2. Cochet francia, 3. Stoean USA, 4. Nüsslesin német.

Chambridge négy hajóhosszal győzött. Londonból jelentik: Tegnap tartották meg a Themzen Oxford és Chambridge egyetemek nyolcasainak hagyományos evezős versenyét. Győzött négy hajóhosszal Chambridge. Ez volt a 91. egyetemközi verseny, amelyek közül 48-at Chambridge, 42-öt Oxford nyert meg, egy pedig eldöntetlen maradt.

AZ UJ BERLINI ROMÁN KÖVET MEGKOSZORUZTA AZ ISMERETLEN KATONA SIRJÁT
(BERLIN.) (Rador.) Radu Crutescu, Románia új berlini követe — akinek Hitler vezér és kancellárnál tett bemutatkozó látogatásáról tegnap már részletesen beszámoltunk — amikor is az új berlini román követ bemutatta megbízólevelét is a Führernek, Garbea ezredes, a berlini román követség katonai atasséjának kíséretében megkoszoruzta az Ismeretlen Katona sirját.

NÉMETORSZÁG BIZTOSÍTJA A MEMELI LITVÁNOK JOGAIT
(KAUNAS.) (Rador.) Arra a tiltakozó jegyzékre, amelyet Ekiuba, Litvánia miniszterelnöke intézett a német kormányhoz a memeli litvánok helyzetével kapcsolatban, a német kormány megígérte, hogy vizsgálat tárgyává teszi ezt a kérdést és a Memelben lakó litvánok részére megadja az őket megillető jogokat.

FRANCIA ÁLLAMTANÁCS
(PÁRIS.) A tegnap megtartott francia államtanácson részletesen megtárgyalták a külpolitikai és közép-európai helyzetet. Bonnet francia külügyminiszter részletesen beszámolt a külpolitikai helyzetről és Franciaország álláspontjáról. Beszámolóját az államtanács egyhangúlag tudomásul vette és teljes egészében csatlakozott London álláspontjához.

A MAGYAR FÖRENDIHÁZ ÁLTALÁNOSAN MEGSZAVAZTA A ZSIDÓTÖRVÉNYT
(BUDAPEST.) (Rador.) A főrendiház elvben és általánosságban meg-

szavazta a zsidók gazdasági és társadalmi korlátozásáról szóló és a képviselőház részéről már megszavazott törvényjavaslatot. A törvénytervezettel kapcsolatosan már több módosító indítványt nyújtottak be, amelyeknek tanulmányozására és összeegyeztetésére külön bizottságot jelöltek ki. Ez a bizottság fogja a különböző módosító javaslatokat közös nevezőre hozni és a részletes vita során a főrendiház elé terjeszteni.

Nem kér kegyelmet a halálraítelt Weidmann

(PÁRIS.) (Rador.) Az esküdtszék által halálra ítélt Weidmann megtagadta annak a felfolyamodásnak aláírását, amelyben védője felebbezést akart bejelenteni, illetve alaki okok miatt semmisségi panaszt akart benyújtani a halálos ítélet ellen.

Weidmann érthetetlenül csökönyös magatartásának okát nem tudják, mert a lefejezésre ítélt st.-cloudi rém védője részére is megtagadott minden felvilágosítást.

Testedzés

— Gabriel Marinescu államtitkár nem kérte és nem kéri a labdarugójátékosoknak a katonai szolgálat alól való mentesítését. Bucurestiből jelentik: Gabriel Marinescu tábornok belügyminiszteri államtitkár egyes lapoknak azzal a téves hírével kapcsolatban, mintha a maga részéről közbejárt volna, hogy a fegyvergyakorlatra behívott labdarugójátékosokat mentesítsék a katonai szolgálat alól, kijelentette, hogy a maga részéről nem járt közbe és nem is fog közbe lépni a labdarugójátékosok felmentése érdekében, mert meggyőződése és felfogása szerint minden sportembernek legelső és elemi kötelessége, hogy erejét és képességét a haza szolgálatának szentelje, amikor annak szükségessége felmerül.

Syllas, a görögök kitűnő súlyatlétája egyszerű formában van. Legutóbbi edzésén 49 métert dobott diszkusszal. Syllas ezzel az eredménnyel a világ legjobb diszkoszvetőinek sorába emelkedett.

Londonban befejeződött a Tilden-cirkusz nemzetközi versenye. A több napig tartó versenyen Tilden nyerte meg, aki 3 győzelmet aratott, 2. Cochet francia, 3. Stoean USA, 4. Nüsslesin német.

Chambridge négy hajóhosszal győzött. Londonból jelentik: Tegnap tartották meg a Themzen Oxford és Chambridge egyetemek nyolcasainak hagyományos evezős versenyét. Győzött négy hajóhosszal Chambridge. Ez volt a 91. egyetemközi verseny, amelyek közül 48-at Chambridge, 42-öt Oxford nyert meg, egy pedig eldöntetlen maradt.

Apróhirdetések

APRÓHÍRDETESI ÁRAINK a vasárnap reggel megjelenő lapunkban szavanként 2 lej, vastagabb betűkkel 4 lej, legkisebb hirdetés 20 lej. Jelíges és cím nélküli hirdetések kezelési díja 10 lej.

VILLANYONDOLALAST legújabb mód szerrel, minden kellemetlen érzéstől mentesítve 150 lejtől 8 havi garancia mellett készítünk. Cal. Reg. Ferdinand 30. (4089)

ADÁS-VÉTEL

ACSOK, TELEKTULAJDONOSOK FIGYELMÉBE. Olcsó száraz sásfák. **ASZTALOSOK FIGYELMÉBE.** Raktárban levő I-a. száraz, göcsmentes puha, tölgydeszka olcsó árban. **MINDENNEMLŐ TŰZIFA** jutányos árban kaphatók: „S. A. TRANSILVANEANA” PERIS telepház Str. Gării 19-a. Telefon: 26-93. (3487)

ELADÓ 140 holdas birtok Ocna-Mureș és Dicioșanmárton között. Dr. Odestianu Alexandru ügyvéd, Cluj, Str. Regina Maria 48. (4299)

ELADÓK holdas és nagyobb kertek és szántók és gazdasági épületek, vagy 31 holdas birtok egészben Cluj határában. Dr. Alexandru Odestianu ügyvéd Cluj, Str. Regina Maria 48. (4300)

ELADÓ fehér komplett hálóberendezés. Str. Episcop Nicolae Popea 37. (4338)

ALLÁST KÉRÉS

500 lejt adok annak, aki engem egy jó házmesteri álláshoz juttat. Ugyanott csak szőnyeg előfestés nagyon olcsón. Címeket megbízható II. jelígre. (4304)

KÜLÖNFÉLÉK

NÉMET nyelvet biztos sikerrel, akadémiai és egyetemi anyagot is tanít Székelytő. Str. Iuliu Maniu 4., II. emelet, ajtó 3. (8454)

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk Desonél. Calea Regele Ferdinand No. 34. (8456)

KIADÓ LAKÁS

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba, ürdőszobahaszánálattal, esetleg teljes elátással április elsejére központi fűtőn iadó. Cím a kiadóban. (4154)

NAGYON szép 3 szobás, komfortos lakás külön udvarban, belvárosban minden áruval havi 3500-ért kiadó május elsejére. Cím a kiadóban. (4021)

KIADÓ 2 szoba, konyha, komfortos lakás, külön telken. Str. Budai Deleanu 31. (4255)

AZ OPERA közelében, napos oldalon 2 szobás, összkomfortos lakás májusra kiadó. Str. Wilson 1. Megtekinthető 4-8-ig. (4335)

HÁROSZOBÁS teljesen komfortos teraszos lakás május 1-ére kiadó. Megtekinthető naponta 4-5 között Str. Calvin 1-b., emelet. (4189)

HÁROMSZOBÁS teljes komfortos terasz kiadóban.

Rádió

HÉTFŐ, április 3.

București. 7: Ritmikus torna, rádióhírek reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 7,45: Reggeli műsor befejezése. 12: Déli hangverseny. 13: Időjelzés, időjárásjelentés, kulturális és sport hírek, vizuális jelentés. 13,10: Hangverseny. 14,10: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 15,10: Rádióhírek. 19: Időszóró anyag. 19,15: Vidu énekek. 20: Fellelvasások. 20,15: Cselő és zongora hangverseny. 20,45: Dalok. 21,05: Rádiózenekar. 22: Hírek. 22,15: Jolescu zongoraművész hangversenye. 22,40: Harmonium szóló. 23: Hírek. 23,15: Hanglemezek.

Budapest I. 7,45: Torna, hanglemezek, éternd. 11: Hírek. 11,20: Fellelvasások. — 13,10: Cigányzene. 13,30: Hírek. 14,30: Zenekar. 15,35: Hírek. 17,15: Diákféltő. — 17,45: Hírek. 18,10: Fellelvasás. 18,35: Kantonzene. 19,20: Előadás. 20,30: Erdélyi siratók, előadás. 21: Gordonka zongora kísérettel. 21,30: Előadás. 22: Zenekar. 22,40: Hírek. 23: Cigányzene. 24: Szalonötös. — 1,05: Hírek.

Betegsegélyzői-bélyegek

valamint posta-, drogéria, okmány, turisztikai, számla és aviatia bélyegek is a legnagyobb címletekben is állandóan kaphatók a

Str. Regele Ferdinand 59.

Dohánytőzsdében

(Regi betegsegélyzővel szemben.)

Sulyosan elítélték a gyulafehérvári zsinagóga ellen elkövetett merénylet tetteseit

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Magyaránny bünpe, foglalkoztatta tegnap a kolozsvári katonai törvényszék. A tárgyalás megnyitása után Negulescu elnök felolvasta a vádlottak névsorát, akik közül Cocos Eugen, Dimitrean Ioan, Mihut Alexandru, Santeiu Mihai, Secasu Nicolae, Mares Simion, Lazar Nicolae, Bucerzan Angel, Corpodean Stefan, Viorel Remus, Opincaru Ioan, Magda Ioan, Popa Augustin, Baciú Iosif, Mircea Moise, Moise Victoria és Popescu Grigore megjelentek a főtárgyaláson, míg Lica Popovicu felett távollétében ítélték a katonai törvényszék.

Craioveanu jegyző felolvasta a katonai ügyészség vádiratát, amelyben Gyulafehérváron és környékén kifejtett tiltott politikai tevékenységgel vádolták a legionista mozgalom 19 tagját. A legsúlyosabb vádpont ellenük az volt, hogy petárdát helyeztek el a gyulafehérvári zsinagógában, amely felrobant, óriási pánikot és pusztítást idézett elő, illetve ennek elkövetésében bűnrészességet vállaltak. A vádirat felolvasása után Barbu főügyész-örnagyzárt tárgyalást javasolt, amit a törvényszék el is rendelt. Nagyszámu tanu vonult fel ezután a katonai törvény

szék előtt, majd sor került a vád- és védőbeszédre. A védelem részéről dr. Moldovan Valer, dr. Ciugudean Marius, dr. Georgescu Mircea és mások több közismert ügyvéd szólalt fel.

A katonai törvényszék ezután vizsgálta a vádlottak elítélését és Negulescu elnök többórás tanácskozás után hirdette ki az ítéletet, amellyel Popescu Grigore és Lica Popovicu 7-7 évi börtönnel, 10-10 ezer lej pénzbüntetéssel és 5-5 évi jogvesztéssel sújtotta. Mares Simion 2 évi börtönnel, 5000 lej pénzbüntetéssel és 5 évi jogvesztéssel, Lazar Nicolae 1 évi börtönnel, 2000 lej pénzbüntetéssel és szintén 5 évi jogvesztéssel, Bucerzan Angel pedig 8 hónapi börtönnel, 3000 lej pénzbüntetéssel és 3 évi jogvesztéssel ítélték. Cocos Eugen 6 hónapi, Dimitrean Ioan és Mihut Alexandru 3-3 hónapi, Santeiu Mihai és Secasu Nicolae 2-2 hónapi és végül Corpodean Stefan 1 hónapi elzárást kapott. A többi vádlottakat: Viorel Remus, Opincaru Ioan, Magda Ioan, Ursu Petru, Popa Augustin és Baciú Iosifot a katonai törvényszék felmentette a vád és annak következményei alól.

Férfiöltöny, felöltők

a legelegánsabb kivitelben és a legolcsóbb árakban

féligkész öltönyök méret után 8 óra alatt.

Sportnadrágok 325-től feljebb.

WURZEL

férfi-konfekció és wridivat-üzletében. Cluj, Cal. Regele Ferdinand 14., (Meinl kávé-üzlet mellett.)

Tekintse meg kirakatkiállításunkat

Elrendelték a 30 napos vizsgálati fogságot

a penzügyi tisztviselő ellen, aki kártulajáték közben lelőtte Diaconescu mérnök-hallgatót

(TIMISOARA-TEMESVÁR.) Részletesen beszámoltunk arról a megdöbbentő esetről, amely a Terminus kávéházban zajlott le s amelynek során Ion Stangu adótisztviselő kártulajáték közben keletkezett szökváltás után revolvert rántott és agyonlőtte Diaconescu Aurel mérnök-jelöltet, aki a helyszínen nyomban meghalt. A merénylet a rendőrség letartóztatta, majd átadta az ügyészségnek amely elrendelte ellene a 30 napos vizsgálati fogságot. A vizsgálati fogság elrendelése ellen Stangu felebbezzel élt a vádtanácshoz, mely elutasította a felebbezzést, megerősítve

a 30 napos vizsgálati fogságot.

Bujor Imbroane ügyész egyidejűleg vádat emelt Feldmann Ábrahám, az aradi munkásbiztosítópénztár gyógyszerésze ellen, aki a halálotkozó revolvert eladta Stangu adótisztviselőnek. Vádat emelt az ügyész Ion Jinescu tanító és Ion Maxim kisbescskerekilakosok ellen is, akik a halállal végződő kártulajátékban Diaconescu Aurel partnerei voltak, valamint Watz Jósef, a Terminus szálloda és kávéház tulajdonosa ellen, akinek helyiségében az emberhalállal végződő tiltott kártulajáték lefolyt.

Létrejött a megegyezés a Dermatagyár tisztviselőinek kollektív szerződése ügyében

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Hónapokig tartó meddő tárgyalások után tegnap létrejött a megegyezés a Dermatagyár, tisztviselőinek kollektív szerződése ügyében. A kollektív szerződés, amelyet január elsejétől visszamenő hatállyal egy évre kötöttek meg, jelentős engedményeket biztosít a tisztviselőknél.

A kollektív szerződés ügyében a döntő tárgyalás a munkügyi felügyelőségén folyt le dr. Chirila Ioan vezérfelügyelő vezetésével. A gyár képviselőiben dr. Gáll Zsigmond igazgató és Ivan Octavian személyzeti ügyosztályfőnök, a tisztviselők részéről pedig tiztagu delegáció vett részt.

A tárgyalás rendjén először a tisztviselők fejtették ki álláspontjukat, amelyre a gyár megbízottai tették meg észrevételeiket. Hosszas eszmecsere az adó, az emelkedés százalékat hoz-

után Chirila vezérfelügyelő lelkes buzgólkodása révén megkötötték az egyezséget, amelynek főbb pontjai a következők:

1. A felek megállapodnak, hogy a tisztviselők részére folyósított 20 százalékos drágasági pótlékot továbbra is érvénybelevőnek tekintik.
2. A fizetések a mindenkori hivatalos árindekhöz igazodnak. Ha a hivatalos árindekh 5 százalékos emelkedést mutat, úgy a fizetések aránya is ilyen arányban emelkedik. Ha legalább 5 százalékos az indexcsökkenés, a fizetés is ilyen arányban csökken.
3. Havidíjak adóját a gyár fizetés-emelésével visszatéríti.
4. Rendes tisztviselőknél az adó teljes összegét hozzácsatolják a törzsfizetéshez és amennyiben emelkednek az adó, az emelkedés százalékat hoz-

zárszámítják az árindekhöz.

5. A tisztviselők panaszainak orvoslására bizottságot létesítenek, amelyben a gyárigazgatóság 3 taggal a tisztviselők pedig 4 taggal képviseltetik magukat. A bizottság a tisztviselők részéről elhangzott jogtalannak vélt panaszokat felülvizsgálja és érvényes határozatot hoz mindkét félre nézve.

A kollektív szerződés, január 1-én lép életbe visszamenő hatállyal. Lejárat előtt egy hónappal felmondható az egyezség mindkét fél részéről. Ha azonban egyik fél sem él a felmondási jogával, a szerződés érvénye automatikusan egy évvel meghosszabbítódik.

A szerződés megkötése nagy megelégedést keltett a tisztviselők körében és annak létrehozásában nagy szerepe van dr. Chirila vezérfelügyelőnek, aki minden igyekeztét latbavetette a békés egyezség érdekében.

Április elsejétől kezdve havi 1100-1800 lej pótlékot kapnak a bírák

(BUCURESTI.) Victor Iamandi igazságügyminiszter törvényrendeletet készített, amelyet a minisztertanács jóváhagyott. II. Károly király öfelsége pedig má, szentesített is. A törvényrendelet értelmében a romániai bírói kar tagjai a folyó év április elsejétől kezdve havi 1100 lejtől 1800 lejtig terjedő pótdíjat kapnak szolgálati évük és hivatali beosztásuk fontossága arányában.

A halálba vitté magával öngyilkosságának tiltak Brandenburg György közismert brassói kereskedő

(BRASOV-BRASSÓ.) A Vulcarica folyó partján játszó gyermekek tegnap borzalma, leltre bukkantak. Az egyik játszódozó gyermek sapkája a patak vizébe esett. A gyermek bottal az elmerülő sapka után nyult és amint a patak fenekét megkotorá, a sapka helyett zsebkendőt húzott ki, amely Brandenburg György, közismert brassói kereskedő beímett nevét tüntette fel.

A kereskedő egy héttel ezelőtt titkos körülmények között eltűnt és a felkutatására megindított hatóságnyomozás mindeddig eredménytelen maradt. A gyermekek a zsebkendő meg találásáról értesítették a közelben dolgozó munkásokat, akik a patak iszapjából eltűnt kereskedő oszlásnak indult holttestét emelték ki. A holttest nyakán erő zsinaggal hatalmas követ találtak megerősítve. A halott ruhájának zsebében bucsulevet találtak, amely elmosódott írással a következőket tartalmazza:

„Elhagylak téged, te asszony, csinálj amit akarsz. Miután te elégedetlen vagy velem és mert én nagyon szerettelek, elhagylak, hogy szabad légy és tetszésed szerint cselekedhessél. Egész életemen át nagyon szerettelek téged, minden szeszélyedet kielégítettem, pedig az én életem melletted valóságos kálvária volt. Életem utolsó pillanatában és életem feláldozásával is bizonyítani akarom, hogy mennyire szerettelek téged, éppen ezért adom vissza a szabadságodat és a sírba viszem magammal annak titkát, hogy mi késztetett erre az elhatározásra.”

A bucsulevél tartalma és a közismert Brandenburg György kereskedő öngyilkossága érthetően nagy felkeltett a Barcaság fővárosában, de egy idejűleg mély rokonszenvet és részvétet a tragikus borsu kereskedő iránt.

— Épül Friedrichschafenben a százhuszadik Zeppelin. Berlinből jelentik. A friedrichschafeni léghajógyárban ma kezdtek meg az LZ 131 jelzésű új, hatalmas léghajó építését. Erre a célra az építési csarnokot is kibővítik. Az új óriásléghajó a százhuszadik Zeppelin lesz és csak a tervrajza a 131-ik. Tízégy tervet ugyanis nem használtak fel.

Reuter jelenti:

(LONDON.) A brit főváros lakosságát valóságos rémület fogta el a tegnapi bombamerényletek miatt. A rendőrség mindent elkövet a merénylők kézrekerítésére, de eddig sikertelenül.

(LONDON.) A kormány tagjai kivétel nélkül a fővárosban töltik a hétvéget.

(LONDON.) A munkanélküliek tegnap a Westminster—Abbey előtt rendeztek tüntetést és hangosan követelték a fegyverkezési összegek helyett a segélyek kiutalását.

(PÁRIS.) A francia főváros területén a belügyminisztérium rendelete szerint jelentkezésre szólítják fel az összes idegeket, akiknek igazolniuk kell azt, hogy mivel foglalkoznak, milyen segélyeket kapnak és hogy milyen okmányok alapján tartózkodnak Franciaországban.

(PÁRIS.) A belügyminisztérium mára egyetlen népgyűlés megtartását sem engedélyezte.

(BERLIN.) Ma rendezik meg a Winterhilfswerk utolsó gyűjtési napját.

(BERLIN.) A német kormány ezúttal 37.000 olasz mezőgazdasági munkást foglalkoztatni különböző gazdaságokban. A munkáscsoportok egy része már meg is érkezett a Harmadik Birodalomba.

(LONDON.) VI. György király lancashirei szemleutja után visszatért a fővárosba.

(OSLO.) A norvég trónörökös pári riviérai útja a feszült külpolitikai helyzet miatt elmarad.

(MISKOLC.) A Sajó még mindig árad és tegnap több helyen áttörte a gátakat. Estére beállott az apadás. A vízzel borított területek megmentésére kivezényelték a műszaki csapatokat is.

(ANKARA.) A török sajtó tovább folytatja a kampányt az alexandrettei szandzsáknak az oszmán birodalomhoz való kapcsolása érdekében.

(BÉLGÁD.) Cincár Markovics külügyminiszter római útjára április második felében kerül sor.

(BERN.) A svájci szövetségtanács újabb 120 millió frankot szavazott meg a határvédelem kiépítésére.

(MEXICO-CITY.) Cardenas elnök aláírta azt az engedélyt, amelynek alapján Negrin, Del Vayo és menekült miniszter-társak letelepedhetnek a köztársaság területén azzal a feltétellel, hogy minden politikai akcióitól tartózkodni fognak.

(BURGOS.) Franco tábornokot győzelme alkalmából a szlovák kormány is melegen üdvözlötte.

(JERUZSÁLEM.) A Jeruzsálem—lyddai vasútvonalon felrobantottak két viaduktot, úgyhogy a forgalom az említett helyen szünetel.

(JERUZSÁLEM.) Az arab nemzeti párt röpcédulákon hívja fel a végső harcra a muzulmán lakosságot. A karhatalmi osztagok több röpcédula osztogatást elfogtak, de a titkos nyomdának nem jutottak nyomára.

(JERUZSÁLEM.) Nablusban a zsúfolt autóbuszra, amelyben arabok ültek, bombát dobtak. A merényletnek 7 halálos áldozata van. A tetteseknek sikerült elmenekülniük.

(HELSINKI.) Hudson brit külkereskedelmi miniszter befejezte kereskedelmi és gazdasági tárgyalásait.

(KAUNAS.) A litván kormány erőiesen cáfolja, hogy a kabinetben újabb változás készülne.

(BUDAPEST.) Az üzleti hét első napja az értékpapírpiacon vontatottan indult, de igen szilárdan zárt. Az érdeklődés középpontjában ezúttal is az ipari papírok állottak.

(LONDON.) Az alsóházban interpellációt jegeztek be az újfundlandi állapotok miatt, ahol a munkanélküliség nagy mértékben emelkedik.

(ADDIS-ABEBA.) Az aostai herceg, Abesszinia alkirályának jelenlétében leakták az első aethiop egyetem alapkövét. Ennek az egyetemenek kizárólag bennszülött tanárai lesznek.

o) Husvét kirándulás a Vlegyászára. Az Erdélyi Kárpát Egyesület április 3—9—10-én autós kirándulást rendez a Vlegyászára. Indulás 8-án délután 3 órakor, visszatérés 10-én este. Részvételdíj 180—190 lej. Jelentkezési határidő szerda este 8 óráig az egyesület Str. Brătianu 24. sz. alatti irodájában. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

— **TEMESTARTOMÁNY KIRÁLYI HELYTARTÓJA TITEANU SAJTÓMINISZTERNÉL.** Bukarestből jelentik: Titeanu Eugen Sajtó- és propagandaügyi miniszter tegnap fogadta Marta Alexandrut, Temestartomány királyi helytartóját, akivel a Temestartomány különböző, időszerű kérdéseit tárgyalta le.

Rádióbeszédben számolt be romániai tapasztalatairól az angol kereskedelemügyi miniszter felesége

(BUCURESTI.) Lady Maureen Stanley, az angol kereskedelemügyi miniszter felesége, aki — mint megírtuk — tanulmányuton van Romániában, rádióbeszédben számolt be romániai tapasztalatairól. Az előkelő urinő elsősorban meleg köszönetét fejezte ki azért a szívélyes meleg fogadtatásért, amelyben Romániában részesítették, majd nagy elismeréssel nyilatkozott az angol-román társaság eredményes tevékenységéről, aminek legkésebb bizonyítéka, hogy Romániában több, mint 3000 főiskolai hallgató tanulja az angol nyelvet.

Lady Stanley ezután utalt II. Károly király Öfelségének novemberi londoni látogatása jelentőségére. Románia ural kodója londoni látogatásával nagy mértékben hozzájárult az angol-román ba-

rati kapcsolatok megszilárdulásához, most pedig azután a kihallgatás után amelyet II. Károly király Öfelsége fogadta az angol ladyt, még jobban megerősödött benne az a meggyőződés, hogy a bölcs uralkodó vezetése alatt Románia nyugodtan tekinthet a béke s a fejlődés új korszaka felé.

Végül köszönetet mondott Stanley asszony a romániai propagandaminisztériumnak, amely filmen ismertette meg vele Románia természeti szépségeiben gazdag különböző vidékeit. Lady Stanley a legkellemesebb emlékekkel távozik Romániából és közölte a rádió hallgatóságával azt a reményét is, hogy közelebből újabb látogatást tehet Romániában, mert az országot és népét nagyon megszerette.

Márton Áron, Erdély püspöke május 7-én bérnál Kolozsváron

A nagyheti és husvéti istentiszteletek sorrendje a Szent Mihály templomban

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári Szent Mihály egyházközség plebániájának vezetője, Veress Ernő vikárius, helyettes plebános izléses kiállítású, tartalmas füzetben állította össze a husvéti ünnepekkel kapcsolatos nagyheti szertartások sorrendjének tájékoztatóját. A nagybójt utolsó hete, a Nagyhét Jézus szenvedésének emlékeztetője. Ez a hét Virágvasárnapkal kezdődik, amikor barkaszentelés, körmenet és passzió van.

A nagyheti istentiszteletek sorrendje A Szent Mihály templomban április 2-án, Virágvasárnapján reggel fél 7, 8, 9, 10 és fél 12 órakor kezdődnek a szentmisék. A tizórás mise alatt van a barkaszentelés és körmenet. Ugyanazon a napon van a passzió is. A nagybójt szentbeszédét délután 6 órakor Jakab Antal segédlelkész mondja. Nagyszombat délután 6 órakor lamentáció. Nagycsütörtökön 10 órakor ünnepi szentmise, közös áldozás és este 6 órakor lamentáció. Nagypénteken délelőtt 10 órakor csonka mise, passzió, sirbelyezés, este 6 órakor lamentáció, utána szentbeszéd, amelyet Jakab Antal segédlelkész mond. Nagyszombat reggel 8 órakor tűzszentelés, vízszentelés, próféciák, szentmise körülbelül 10 órakor, Este 6 órakor feltámadási körmenet.

A feltámadási körmenet sorrendjét külön fogjuk ismertetni.

Husvéti istentiszteletek

Husvét vasárnapján az istentiszteletek sorrendje a következők: Szentmisék reggel fél 7, 8, 9, 10 és fél 12 órakor. A tizórás misét dr. Boga Alajos kanonok mondja, prédikál Veress Ernő, vikárius, plebános-helyettes. A templomi énekhar eladja Bibl. F-dur ünnepi misét, vezényel Sziszmán Rezső karnagy. Este 6 órakor vécsernye és áldás. A husvéti étel megsezentelése a reggeli misék után.

Husvét hétfőjén szentmisék fél 7, 8, 9, 10 és fél 12 órakor. A tizórás misét Veress Ernő vikárius plebános-helyettes mondja, Predikál Balázs András segédlelkész. Este 6 órakor litánia.

A szent sirmál

Nagypénteken a pap ünnepélyesen elhelyezi a legméltóságosabb Oltáriszentséget a Szent Mihály templomban, a torony kápolnában előre elkészített szent sirmál. Idejönnek a buzgó hívek egész nap imádni Jézust az Oltáriszentségben. Nagyszombat a mise után megint kiteszik az Oltáriszentséget egészen a feltámadási szertartásig. Komoly imádkozás céljából jönnek a hívek a sirhoz, vigyázva arra, hogy jövésmenésükkel a mások áhitatát ne zavarják.

— **Az első szentáldozások napjai** Az első szentáldozások a Szent Mihály templomban április 30-án délelőtt 9 órakor lesznek. A szentmisét és beszédét Veress Ernő plebános mondja. Szentáldozás után közös reggeli lesz az első áldozók részére a Báthory—Apor intézetben. Más templomokban vagy intézeti kápolnában is április utolsó vasárnapjain lesznek az első szentáldozások, hogy a május 7-iki bérnálkés már az idei első áldozók is jelentkezzenek.

A gyermekek első áldozásakor a szülők

is szoktak áldozni. Gyónni lehet a Szent Mihály templomban az áldozás előtt való napon este 6 órakor és az ünnepi szentmise előtt és alatt.

Szép szokás, hogy azok a szülők, akiknek az Isten nem adott gyermeket, vagy talán gyermekeiket magához szülőtotta, egy szegény első áldozónak cipőt, ruhát vesznek. Aki ezt a lélekemelő cselekedettel kedveskedni akarnak az Urnak, adománysíkat a plebánia hivatalnál leadhathják.

Márton Áron püspök elsőnek Kolozsváron osztja ki a bérnálkés szentségét

Az elterjedt hírekkel szemben illetékes helyről nyert értesülésünk szerint Márton Áron, Erdély új püspöke elsőnek Kolozsváron osztja ki a bérnálkés szentségét. A bérnálás a kolozsvári Szent Mihály templomban május 7-én lesz.

Kolozsvárt több mint két éve, hogy utoljára osztották ki a Szentlélek erősítő kegyelmét.

A bérnálásra mindazok jelentkezhetnek, akiket még nem bérnáltak meg, akár gyermekek, akár felnőttek. A felnőttek és az iskolából kikerültek jelentkezhetnek a plebánia hivatalban minden hétköznap délelőtt 10 órától fél 1 óráig, az iskolába járó gyermekek pedig a hitoktatójuknál.

Bérmaszülők lehetnek az olyan felnőtt katolikusok, akik maguk is felvették már a bérnálás szentségét. A Veress Ernő vikárius szerkesztésében megjelent kis füzet, amely a röviden vázolt ünnepi első áldozási és bérnálási tudnivalókon kívül még számos érdekes az egyházközségre vonatkozó és a katolikus hívőket érdeklő adatot tartalmaz, ne hiányozzék egyetlen katolikus hívő otthonából sem. Az izléses füzetke fedőlapját Kohn M. Leonarda marianumi tisztelendő nővér, rajztanárnő készítette.

Nagyszebenben is letörik az áruzsorát. Nagyszebenből jelentik:

Dr. Sever Pop, Nagyszeben polgármestere dr. Durr Albert és dr. Simion Mitea polgármester-helyettesekkel karöltve erélyes intézkedéseket fogantatosított az áruüzérkedés megfékezésére érdekében. A város vezetői szigorú ellenőrzést gyakorolnak a határági árak betartása tekintetében és felhívták a város közönségét, hogy minden tapasztalt visszaélésről azonnal tegyenek jelentést, hogy megfelelő megtorló intézkedést fogantatosíthassanak a helyzetet tulzó mértékben kihasználni akarókkal szemben. A polgármester felhívta a város lakóinak figyelmét arra is, hogy ne adjanak hitelt az alapítvány riasztó híreknek. A fegyvergyakorlatra bevonult tartalékos tiszteket a város közönsége nagy lelkesedéssel fogadta, részükre szállást nyújtott, amelyért naponként és fejenként 50 lej szállásdíjat kap.

Olaszország huzát vásárol Romániától

(BUCURESTI.) Olaszország nagyarányú búzavásárlásokról folytat tárgyalásokat. Itália 90.000 tonna búzát kíván vásárolni Romániától, Jugoszláviától és Magyarországtól. A nagyarányú kereskedelmi ügylet lebonyolítása érdekében közelebből olasz gazdasági bizottság tesz látogatást Romániában és letárgyalja a két ország gazdasági kapcsolatának kimélyítése módjait is. Az olasz bizottság romániai tárgyalása után Bulgáriába, Görögországba és Jugoszláviába utazik, ahol szintén gazdasági jellegű tárgyalásokat fog folytatni.

Tilea londoni követ a nemzetgazdasági miniszternél

(BUCURESTI.) Tilea Viorel, Románia londoni követe tegnap kihallgatáson volt Mitica Constantinescu nemzetgazdasági miniszternél, a Nemzeti Bank kormányzójánál, akivel beható tanácskozásokat folytatott.

Az új állami költségvetés és a kivételes pénzügyi törvények

(BUCURESTI.) Az április elsején életbelépett új állami rendes költségvetés összege az 1939-40 évre úgy a bevételről, mint a kiadásról 32 milliárd 228 millió 900 lej. A különleges alapok költségvetésének összege 1435 millió, a hadsereg felszerelési alap 7704 millió, az autonom intézmények költségvetése 43 milliárd 294 millió lej. Az összes költségvetések előirányzati végösszege 36.6 milliárd lej.

A költségvetéssel egyidejűleg 24 pénzügyi törvény is lépett életbe, többek között a kivételes pénzügyi intézkedések törvénye, továbbá az a törvény, amely új alapokra fekteti a mozik és a szórakozóhelyek megadóztatását. Egyidejűleg életbelépett az az új törvény is, amely az automobílokat a lóerő arányában adóztatja meg, valamint az a törvény is, amelynek értelmében katonai szolgálat alól felmentettek és azok a főiskolai hallgatók, akik tanulmányi szabadságot élveznek, bizonyos új adónemeket kötelesek fizetni.

Száznegyvenkilós harcsát fogtak.

Constantából jelentik: A közeli Siutghiol tóban a halászok 140 kilós harcsát fogtak. A hatalmas halat a constantai piacon eladták. A nagy állat 20.000 leje, kárt okozott a halászoknak, akiknek ólomvégű hálóját darabokra tépte. A ritka zsákmány így nem csak örömet, de némi bosszúságot is okozott a szerencsés halászoknak, akik azt állítják, hogy a tó alján az iszap némely helyen 30—40 méter mélységű és ebben az iszaprengetegben még a kifogottak is nagyobb ragadozó halak élnek. Szemtanuk — köztük Gornac Victor rendőrtiszt, aki szervenvelyes amatőrhalász — azt állítják, hogy a Siutghiol tó iszaprétegében borjú nagyságu harcsát is láttak, amely azonban csak akkor jön a sűrű iszaprétegből a tisztább vízbe, amikor már nagyon kiéhezett és friss prédára vadászik.

— **Meghalt Szebenmegye legöregebb görög-keleti lelkésze.** Nagyszebenből jelentik: A közeli Sellemberk községben meghalt Nicolae Vlad görög-keleti lelkész, aki egyik legtisztelendőbb lelképásztora volt az egész környéknek. A görögkeleti lelkész, aki az ifjú lelkészmenedék egész sorozatát nevelte fel, 90 éves korában hunyt el és legöregebb lelképásztora volt Szeben megyének.

Aramvonal...

Egy bécsi orvos, dr. Kolisko Jenő, híres élettani tudós, néhány hónapja európai körúton vesz részt és arról tart igen nagy érdeklődés mellett előadást, hogy az emberi nem fejlődése kizárólag az átöröklődéseknek, illetve reinkarnációnak köszönhető, amennyiben minden embernek van egy ezéreves őse, aki nek tulajdonságai átöröklődnek és az új viszonyokhoz való alkalmazkodás folytán, kifejelezték a lehető legmagasabb fokra a régi nemes tulajdonságokat. Ez a változás főként annak köszönhető, hogy a reinkarnáció az ezeréves periódusban mindig pontosan az ellenkezőjét mutatja, vagyis aki ezer évvel ezelőtt gazdag volt, az szegénynek születik újra, a férfi nőnek születik, a bűnöző tisztességes embernek és így a különböző formákban eltöltött életfolyamat egyre finomul, fejlődik és hozza magával az egész emberiség élet-színvonalának magasabbrendűségét. De azt is megmagyarázza a bécsi orvos, hogyan lehetséges az, hogy végeredményben mégsem kiváló minden ember, pedig hát az emberiség történetének nehányezer esztendején keresztül lett volna alkalma elérni a magasabbrendűségnek legfelsőbb fokát. Ezt úgy magyarázza a doktor, hogy nem mindenki születik újra pontosan ezer év múlva, hanem korábban és így mint koraszülött elkorcsosodik, ezt a hiányt pedig nem tudja behozni csak újabb pár ezer esztendő változtatással.

Az előadásnak — mint említettük — igen nagy sikere volt s a hallgatóság azonnal bele is élte magát az új teoriába és mindenki találgatni kezdte magáról, hogy vajjon ezer és egynehány esztendővel ezelőtt milyen emberben élt a lelke? Akadt egy hallgató, aki annak az érzésének adott kifejezést, hogy bizonyára gladiátor lehetett Néró császárban, mert a kétezeréves forduló után ma is ösztönös kedvet érez magában a párharc után, szeret és tud bátor lenni és nem fél egy cseppet sem a haláltól. A doktor erre a megjegyzésre külön vizsgálat alá vette az illetőt és kérdezni kezdte kétezer év előtti életéről. Pontos feleleteket kapott. Elmondta az illető, hogy milyen volt egy gladiátor élete, milyen volt az aréna, hogyan folytak a viaskodások, milyen arca és haja színe volt Nérónak, aki előtt annak idején tisztelgett és meghalt, milyen ruhát viselt, milyen fegyvere volt az ellenfelének, stb. Mind ezekre a kérdésekre olyan biztonságosan felelt, mintha hosszú éveken keresztül tanulmányozta volna Néró korának minden mozzanatát. Aztán ki derült, hogy soha ezzel a kérdéssel nem foglalkozott. Soha senkitől sem hallotta és sehol sem olvasta, milyen volt a vérengző császár és környezete, viszont a történések megállapították, hogy mindaz, amit Néró környezetéről mondott, pontosan megfelel a történelmi tényeknek.

Volt olyan, aki az ezer éves fordulót érezte és elmondta, hogy abban a korban misztikus apáca volt, jámbor, istenfélő és sokat szenvedett. Ma kávéháztulajdonos és verekedő, duhaj ember. Leírta azonban pontosan, hogyan élt a 939-es években egy apáca, milyen volt az öltözet, mennyit szenvedett és milyen boldogan viselte szenvedéseit.

Az előadás minden esetben találós mese jellegét vette fel, a hallgatóság hisz gondolkodás után beleélte magát annak büvkörébe. Nagyon érdekes és tanulságos esetek kerültek felszínre. Egyszerre csak vallani kezdtek az emberek, olyanokat láttak és álmodtak, amire soha gondjuk nem volt. Az események változatosságából végül is kialakult az általános kép — s ez vitathatatlan — hogy mindenki megérezte, látta és le tudta írni ezer vagy kétezer éves őseit. Ezek a vallomások ébresztették fel aztán a különös érdeklődést a tan iránt, amelyre ma már a nyugati országokban százan és százan esküsznek és olyan folyamatot kezdeményeznek, ami már valószínűleg mánia.

ÁPRILIS 1-ÉN

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az április elsejei tréfa eredetét máig sem tudják bizonyosan. A középkorban szerencsétlen napnak hitték. A monda szerint ezen a napon született vagy lett öngyilkos Judás.

Egyes országokban az április tréfák áldozatait

„Áprilisi halak”-nak

hívták. Ez az elnevezés azt engedte sejtetni, hogy Franciaország az áprilisi tréfák szülőhazája. Franciaországban ősrégi szokás, hogy karácsonyi meglepetések helyett újévkor kedveskednek egymásnak ajándékokkal. Az újévet azonban valamikor április elsején ünnepezték, mely igen gyakran egybeesett a böjttel. Ennek megfelelően újévi meglepetésül leginkább halakat ajándékoztak egymásnak. Mikor azonban 1564-ben IX. Károly rendeletére az újévet áthelyezték január elsejére, kezdtek elmaradozni az újévi ajándékok és az ilyenképpen megkárosultakat azzal vigasztalták, hogy várjanak néhány hónapig, mert „csak nem küldözhetik januárban az áprilisi halakat.” Mikor aztán elérkezett az április elseje is, ekkor azzal indokolták a kapzsisabbak az ajándékok elmaradását, hogy „hiszen három hónappal ezelőtt volt újév”. Az ily módon elbolondított embereket nevezték el később „áprilisi halak”-nak. Innen származhatott később az április elsejei tréfa divatja.

A tréfák napja

Április elsején szinte hagyományosan kísértésbe jönnek az emberek, hogy megtréfálják egymást.

A kedves bosszúszag már kora reggel kezdődik. Vigyáznunk kell, mikor a kabátot felhuzzuk, mert könnyen lehet, hogy az ujjai be vannak varrva. Jól meg kell néznünk a tojást, amelyet reggelihez kapunk, mert lehet, hogy üres héj csupán, amelyet megnyitott végével lefelé helyeztek el a tojástartóba. Meg kell néznünk a kabát hátát, nem tüzték-e valami tréfás cédulát rá. Gyanakvóak legyünk, ha cigarettával kínálnak, felrobbanhat a szánkban, amikor reá akarunk gyújtani. A telefon máskor is bosszúságot okozhat, de a bosszúságnak igazi szócsovévé válhatik április elsején. Hamis meghívások, megrendelések és értesítések miatt kell felkelnünk kényelmes karosszékből.

Április elseje a népies, felfogás szerint

a bolondok napja.

Ezen a napon bolondot üznek mindenütt, mindenki, mindenhol. Még a gyermekek is örvendenek ennek a bo-

lond napnak s ki is veszik részüket a tréfából. Ha valakit megtréfálnak, ujjongva ütogetik össze ökölbeszorított kezüket és ezeket a zagyva, értelmetlen rigmusokat mondogatják: „Április bolondja, május számára.”

Vannak

családi tréfák,

melyeket nemzedékről nemzedékre ismételnek. A fiatalabb testvért április elsején elküldik a patikába, hogy tiz lejt „galambtejet” hozzon, vagy a könyvkereskedőhöz, hogy megvásárolja „Éva nagymamájának” szerelmi történetét, vagy a cipészhez, hogy adjon „cipőfűzőhöz való olajat”. A gyógyszerészeket felhívják április elsején, hogy kapható-e „verébkönnny” por alakjában?

Az áprilisi tréfák ellen nem lehet védekezni, sőt sokszor az elővigyázat még kellemetlenséget is okozhat.

Történelmi tréfák

A történelem tud egy ilyen esetről XII. Lajos korából. Ebben az időben az áprilisi ugratások sokkal elterjedtebbek voltak, mint manapság és mindenkinél gyanus volt minden, ami áprilisi elsején történt. XII. Lajos, aki a Lotharingiai hercegséget Franciaországhoz akarta csatolni, fogvatartotta a herceget magánál. A herceg szökési tervet eszelt ki, s április elsején feleségével együtt parasztruhában elhagyta a fővárost. A városon kívül valaki felismerte a hercegi párt és a szökést bejelentette a katonai őrségnek. Az őrs jelentette a hadnagynak, a hadnagy az ezredesnek, de egyikük sem hitt a feljelentésnek, azt gondolván, hogy áprilisi tréfa az egész. Szégyeltek volna beugrani és ezért sokáig haboztak. A habozás természetesen elég volt ahhoz, hogy a herceg mindörökké eltűnjék a franciák köréből.

A középkorban a királyi udvaroknál volt leginkább szokás, az áprilisi ugratás és a történelem számos mulatságos apróságát jegyez fel királyok és udvari bolondok ugratási verseiéről. Ezek közül mindenesetre a leghíresebb Jó Fülöp burgundi király tréfája, amelybe udvari bolondját akarta beugratni, de végül maga esett bele. Március 31-én fogadást ajánlott a bolondnak: ha sikerül másnap egy ugratása, akkor a király színlük megölti aranynyal a bolond szipkáját, ellenkező esetben a bolondra lefejezés vár. A fogadás megkötése után az udvari emberek magukkal vitték a bolondot s vidám mulatozásközben leittatták s részegen fektették ágyba. Éjjel után fegyveres katonák rázták fel szegényt álmából és

vitték a király elé, mondván neki, hogy lefejezik, mert átaludta április elsejét és így fogadást elvesztette. A bolond szomorúan engedelmeskedett, belenyugodva a megváltozhatatlamba; ráhajtotta fejét a tőkére, mire a bakó nyakára suhintott egy korbáccsal. A bolond lehanyatlott a földre, mintha valóban meghalt volna.

A király mélységesen megrendült ennek láttára s könnyezve borult kedvenc bolondjának holttestére. Ezt várta a bolond, azonnal ura elé tartotta szipkáját:

— Fizess uram!

A király fizetett.

A legújabb korban a modern áprilisi tréfák gyakran rosszakaratúak s nem olyan ártatlanul szellemesek, mint a régiek, melyek között sok volt olyan ügye, és szakszerűen elkövetett tréfa, mit nem lehet sohasem elfelejteni.

(t. n.)

Kilencven százalékos eredménnyel mentek át a Szamos- és Marostartomány kertészeti, illetve szőlészeti és gyümölcsstermelői a közelmúltban megtartott szakvizsgán

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Mint ismeretes, a földművelésügyi minisztérium november 30-án kibocsátott 28402—1938. számú törvényrendelet értelmében, a kebelében működő kertészeti és szőlészeti alosztály (Direcțiunea Viti si Horticulturii) igazgatósága, átiratban értesítette illetékes szerveit, így a földművelésügyi Kamara kebelében működő „Serviciul Agricol”-t, valamint a Romániai Kertészeti Egyesület Erdélyrészi Fiókját — Kolozsvár, hogy a törvényben előírt mező- és kertgazdaság kebelébe tartozó szőlészet, gyümölcsstermesztés, virágkertetst stb., stb. rendezése és fejlesztése, nem különben azok egészségügyi felügyelete szempontjából minden gyümölcs-, illetve virágkerteszt, valamint szőlészettel foglalkozó, egy, a minisztérium által kiküldött vizsgáztató bizottság előtt szakvizsgát köteles tenni. E miniszteri rendeletnek megfelelően úgy a Szamos-, mint a Marostartomány szőlészeti, gyümölcsstermelői és kertészei a napokban itt Kolozsváron, a Kertészeti Egyesület kebelébe delegált vizsgáztató bizottság előtt vizsgát tettek, melynek eredményét a földművelésügyi minisztérium most tette közzé. A képesítő szakvizsgán összesen 261-en vettek részt, akik részint szőlészet, gyümölcsstermesztés, részint virág- és konyhakertészetből állottak vizsgára. Ezek közül szőlészetből elbukott 8, gyümölcsstermesztésből 17, virágkertesztből 13 és konyhakertésztből 7-en.

A vizsgáztató bizottság a minisztérium részéről insp. gen. Radu Ciurescu elnök, insp. Gavril Tontici és ing. Vasile Chichiu. A Mezőgazdasági Kamara részéről: N. Ci-mac vezérfelügyelő, N. Raica mérnök, az egyesület elnöke és Augustin Triff botanikus kertész alkották.

E képesítő vizsgának célja, hogy az e szakmákban működő kertészek, gyümölcsstermelők, szőlészek stb. egy, az államilag elismert működési engedélyt kaphassanak, míg a kertészetek, gyümölcsfaiskolák, szőlészetek csak abban az esetben működhetnek, ha telepeiken az üzem vezetésére ilyen képesített szakembereket alkalmaznak.

A Román Kertészeti Egyesület Erdélyrészi Fiókjá Cluj (Str. Regală 26.) vezetősége, ezúton is értesíti tagjait, hogy a vizsgára benyújtott okmányait, amelyeket a minisztérium visszaküldött, az egyesületnél mindennap a hivatalos órák alatt átvethetik. Vidékieknek pedig 40 lej postabélyeg beküldése ellenében szívesen postázza.

Azok az egyének, akik nem tagjai az egyesületnek, okmányait a Camera de Agricultură Serviciul Agricol Cluj, Calea Motilor 18. sz., vehetik át.

(bj.)

Zárassunk bolondot

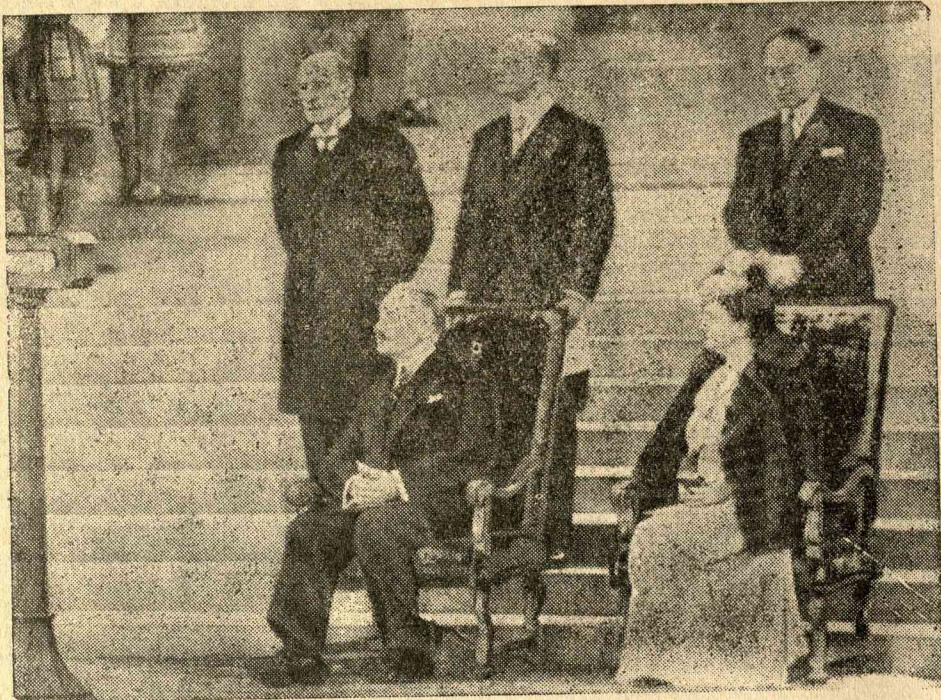
Tartson lépést a korral...

RUHÁIT FESTESSE ES TISZTITTASSA
A MODERN VEGYÉSZETTEL DOLGOZÓ

CZINK-GYÁRBAN

Nem azért ismertettük ezeket a furcsaságokat, hogy iskolát teremtsünk velük. Talán nem is jó ezzel a problémával foglalkozni. Mindenesetre azon-

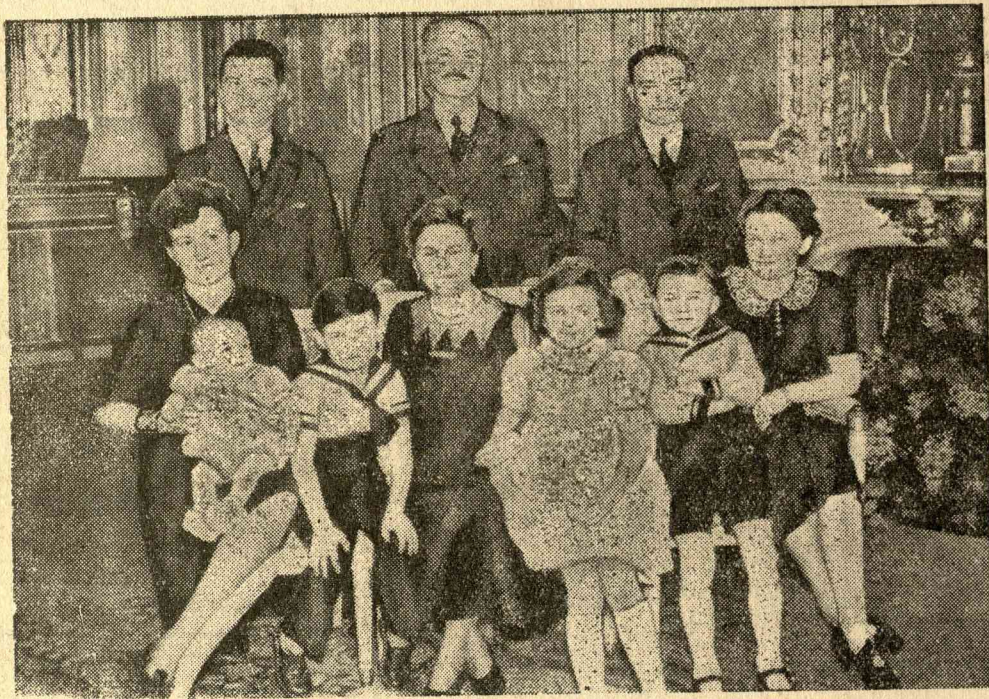
ban érdemes tudni, hogy milyen dolgokkal foglalkozik a nyugat. És éppen ma...

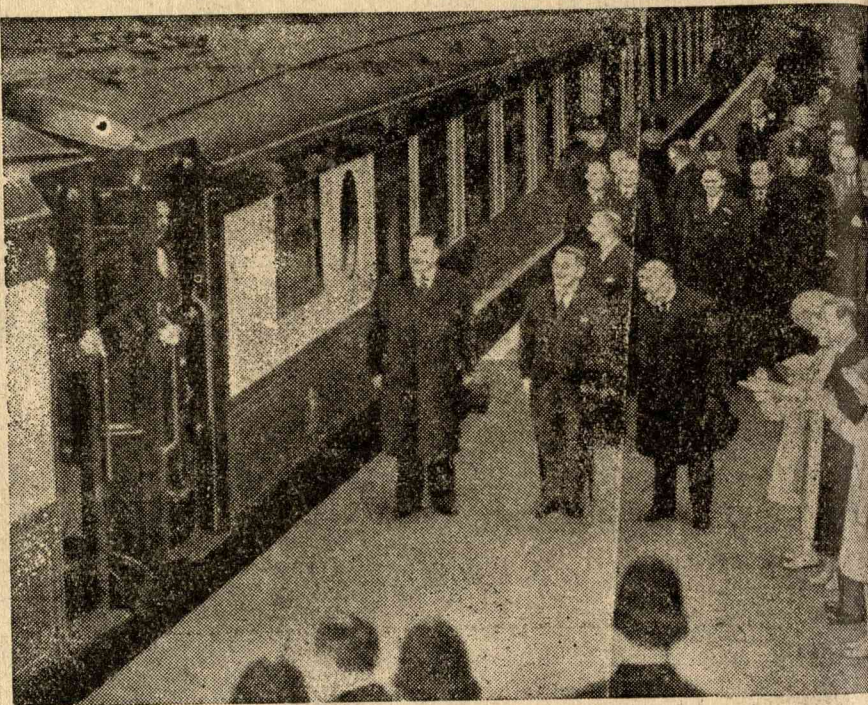
A FRANCIA ÁLLAMFŐ A WESTMINSTER HALLBAN. Lebrun, a köztársaság elnöke feleségével londoni látogatásának utolsó napján felkereste a Westminister Hallt, vagyis a brit parlament palotáját.

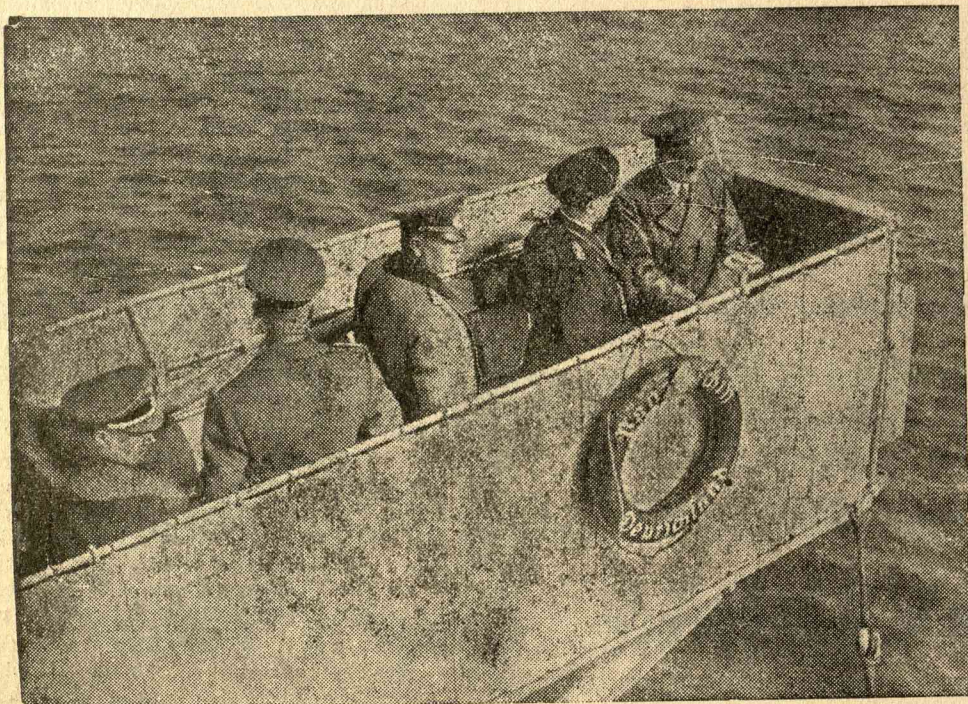
LEBRUN köztársasági elnök és VI. GYÖRGY angol király.

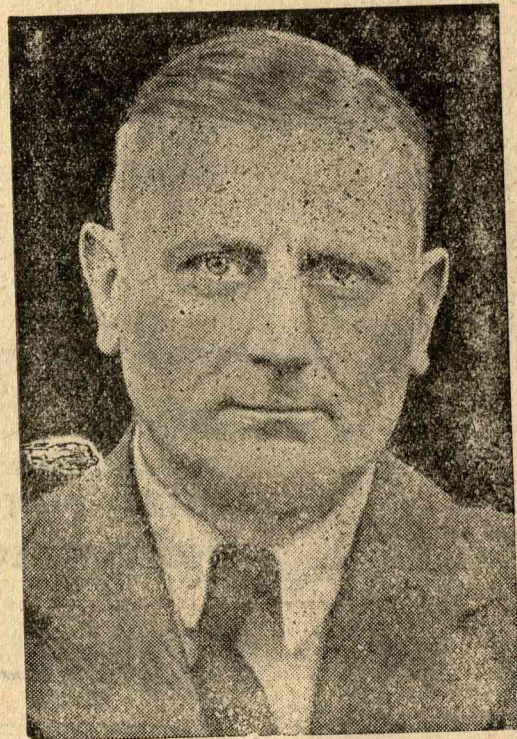
A FRANCIA ÁLLAMFŐ CSALÁDJA KÖRÉBEN. Albert Lebrun, a francia köztársaság elnökét és családját mutatjuk be az Elysée-palotában.

AZ ANGOL KIRÁLYI CSALÁD A PÁLYAUDVARON ELBUCSÚ. A FRANCIA KÖZTÁRSASÁG ELNÖKÉTŐL. Több napi londoni tartózkodás után Albert Lebrun francia államfő és felesége visszatért Párisba. A londoni Victoria pályaudvarra az angol királyi család kikísérte őket.

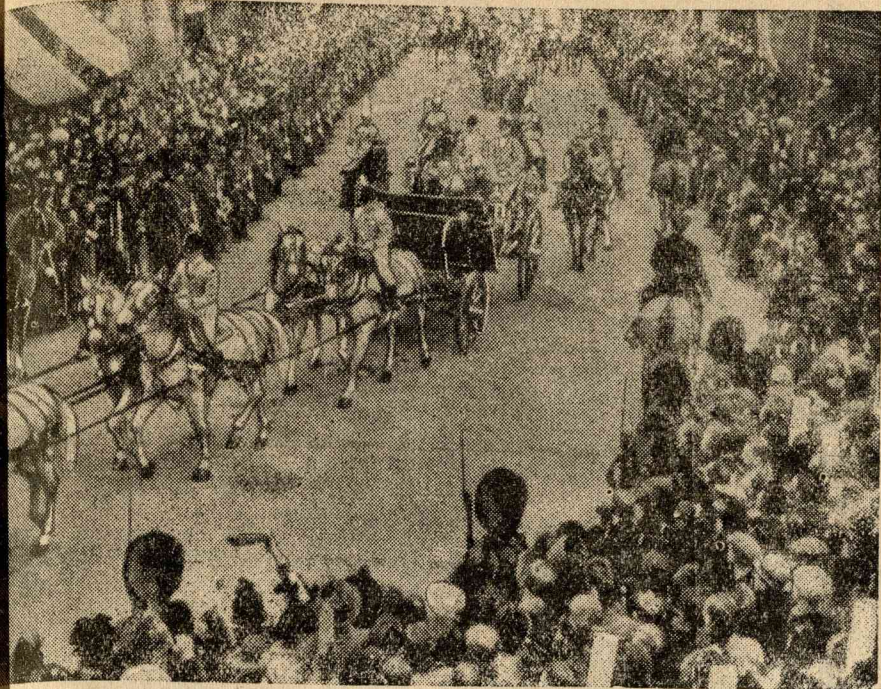
A FÜHRER A MEMELI KIKÖTŐ FELÉ HALADÓ „DEUTSCHLAND” NEVŰ PÁNCÉLOS CÍRKÁLÓ PARANCSNOKI HIDJÁN. Mellette dr. Raeder tengernagy, a birodalmi haditengerészet főparancsnoka és Keitel vezérezredes.

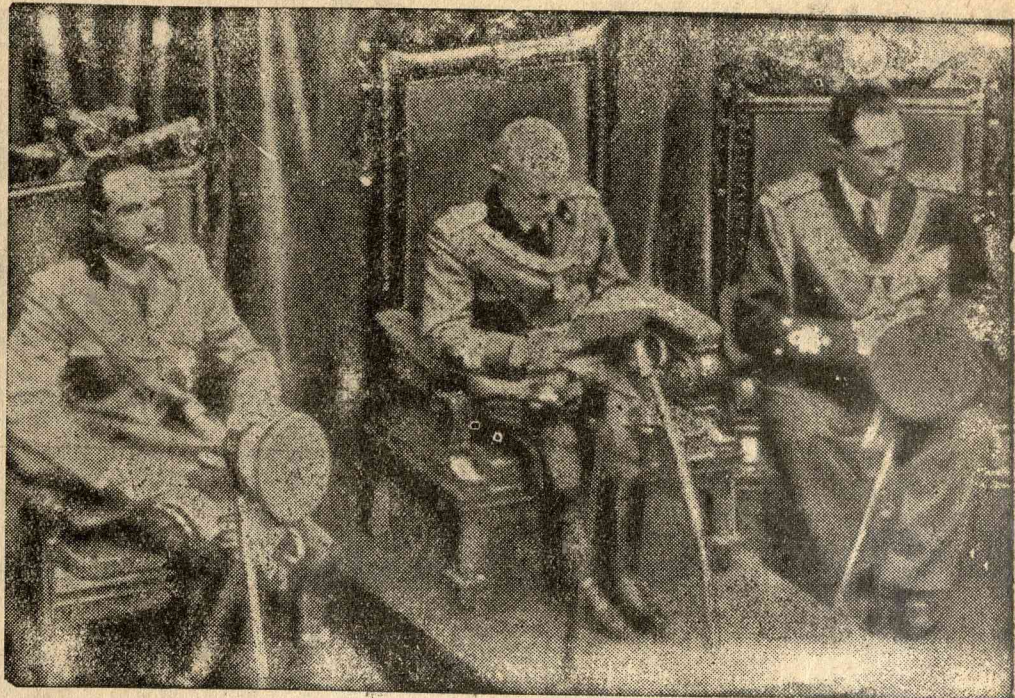
DR. NEUMANN, a Memel-vidéki németek vezére.

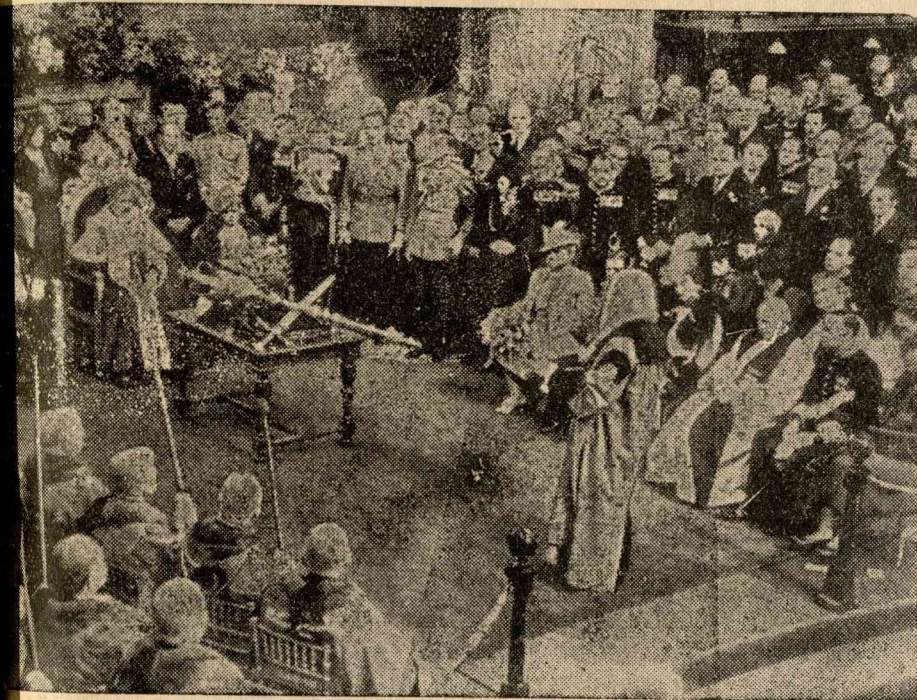
URBSYS litván külügyminiszter, aki Berlinben Ribbentrop birodalmi külügyminiszterrel a Memel-vidék átadásáról tárgyal.

FRANCIA KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE LONDONBAN. Albert Lebrun francia államfő felesége és Bonnet külügyminiszter társaságában még Londonban írt, hogy visszaadja az angol királyi pár néhány nappal ezelőtti párisi látogatását. A királyi diszhintó a Buckingham palota felé halad.

VICTOR EMANUEL OLASZ KIRÁLY ÉS CSÁSZÁR FEOLVASSA TRÓN-BESZÉDÉT. Az olasz uralkodó néhány nappal ezelőtt a fasiszta korporációk ülése alkalmával trónbeszédet olvasott fel.

LONDONI LORDMAYOR KÖSZÖNTI A MAGAS VENDÉGEKET. Lebrun francia köztársasági elnököt felesége társaságában államfőket visszajelölő fényes külsőségek közepette ünnepelte a londoni főpolgármester.

LONDON ÜNNEPI DISZBEN VÁRTA LEBRUN FRANCIA KÖZTÁRSASÁGI ELNÖKÖT. Mint láthatjuk, a britek fővárosa teljes díszben fogadta a szomszédos baráti nagyhatalom fejét.

EGYEZMÉNY ALÁÍRÁSA. Urbsys, Litvánia külügyminisztere Ribbentrop, a Harmadik Birodalom külügyminisztere egyezményt kötöttek a német birodalomhoz való visszacsatolása ügyében.

A NÉMET-SZLOVÁK EGYEZSÉG ALÁÍRÁSA BERLINBEN. A birodalmi külügyminiszterium palotájában a napokban írták alá a német birodalom és Szlovákia egyezségét.

Visszamenőleg megadóztatják az összes nyilvános ruhatárait

(BUCURESTI.) A pénzügyminisztérium utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy március végéig hajtsák végre a színházak, mozgásházak, kávéházak, éttermek és hasonló vállalkozások ruhatárainak ellenőrzését annak megállapítása végett, hogy ezek a ruhatárak fizetik-e a törvényes adókat? A pénzügyminisztérium ugyanis arra a tapasztalatra jutott hogy a ruhatárak az államkincstárral szemben fennálló kötelezettségeik alól kivonják magukat.

A rendelkezés szerint abban az esetben, ha a ruhatárakat az ingatlan tulajdonos használja ki, az adó megfizetése is a tulajdonost terheli. Amennyiben a ruhatárt maga a vállalat használja ki, a pénzügyi közegek meg fogják állapítani, hogy a ruhatár bevételeit a vállalat pontosan feltünteti-e üzleti könyveiben és megfizeti-e utána az üzleti adót. Abban az esetben végül, ha a ruhatárt bérbe adják, az adó levonása a bérlet kötelessége.

Ez az ellenőrzés nemcsak az idei költségvetési évre terjed ki, hanem évekre visszamenőleg meg fogják állapítani az esetleges mulasztásokat és az adót is ennek megfelelően évekre visszamenőleg vetik ki.

Ágyúval és aknavetővel üldözik a gyilkos amerikai vadászot

(NEWYORK.) Mint a Wyoming állambeli Codyból jelentik, az ottani hegysorosok valóságos hadszíntérre változtak. Néhány nappal ezelőtt a codyi börtönből megszökött Durand nevű bűnöző vadász, miután két börtönfelügyelőt megölt. Menekülése közben megtámadott egy tanyát és fegyverekkel és élelmiszerekkel látta el magát. Ezután a szakadékokban ezer méter magas sziklafal tövében sziklatömbök mögött elszáncolta magát. Száz emberből álló rendőrsoportot tartott innen három napon át sakkban. A harc során két üldözőjét agyonlőtte, néhányat megsebesített. Amikor nem sikerült Durandot legyűrni, a nemzeti gárda egy századát küldték ki ellene amely tábori tarakkal és aknavetővel támadta meg Durand rejtékhelyét. Miután így képtelenek előkészítették az ostromot és a katonák elfoglalták a sáncot felfedezték, hogy Durand még az éjszaka folyamán elmenekült. Ujra felvették az üldözést.

A pontos idő őrei

Az Egyesült Államok Tengerészeti Megfigyelő Állomásának egyik éjjelnappal őrzött földalatti helyiségében, az időjárás, zaj és légnyomás változásaitól elszigetelve, három óra van elhelyezve. A feltételek őrzi helyiségében csupán egyetlen embernek, egy bizonyos Mr. Wattsnek van szabad bejárata. Hetenként egyszer belép az órák szentélyébe, megvizsgálja mind a három és megállapítja, hogy hajszálnyi pontossággal mutatják-e az időt? Mäskülönben periszkópok segítségével olvassák le az időt róluk s aztán az Egyesült Államok minden részébe továbbítják az eredményt. Két biztonsági székreny védi az órákat, mindegyiknek a hőmérsékletét pontosan ellenőrzik, a belső székreny villamossággal melegítik 84 Fahrenheit fokra. A hőmérséklet teljesen egyenletes, legfeljebb egytized fokos eltérés fordul elő. A külvilágtól teljesen elkülönítve, szinte földöntúli elzárkózottságban kongatják a negyed, fél és egész órákat ezek a féltő gonddal őrzött szerkezetek. A három óra valóságos uralkodója Amerikának; minden munkanapon 18.000 különböző szövetségi hivatalban felszerelt óra igazodik utánuk; mind villanyhuzallal van az „anyaórákkal” összekötve és halálos pontossággal mutatják ugyanazt az időt.

Hogyan fest Németország új térképe

640 ezer négyzetkilométerrel és közel 90 millió lakosával?

(LONDON.) A News Chronicle közli Közép-Európa új térképét és számadatokkal igazolja a német birodalom nagymérvű növekedését.

Németországnak a világháború kitörésekor 540.857 négyzetkilométer nagyságú területen 67.8 millió lakosa volt. Ugyanakkor Franciaország kiterjedése 536.464 négyzetkilométert tett ki 39.4 millió lakossal. A versaillesi szerződés értelmében Németországnak összesen 71.224 négyzetkilométert kellett leadnia, vagyis majdnem olyan nagy darabot, mint Hollandia és Dánia együttvéve és lakosainak száma 60.9 millióra csökkent.

A saarvidéki népszavazás 1924 négyzetkilométeren 841 lakossal gyarapította a Német Birodalom területét. Az

1. Versaillesi béke alapján (1919—1935)	474.347 négyzetkm. 67 millió lélek
2. Saar-vidék 1935.	1.924 négyzetkm. 0.8 millió lélek
3. Ausztria (1938 március)	83.857 négyzetkm. 6.7 millió lélek
4. Szudéta-vidék (1938 október)	29.000 négyzetkm. 3.7 millió lélek
5. Dénány és Pozsonyligetfalu	30 négyzetkm. 1.7 millió lélek
6. Csehország és Morvaország (1939 március) leszámítva a szudéta-vidéket	50.00 négyzetkm. 11 millió lélek
Együttvéve:	639.168 négyzetkm. 89.2 millió lélek

Németország tehát ma pontosan száz ezer négyzetkilométerrel nagyobb, mint 1914-ben és lélekszáma nézve is több, mint 20 millióval népesebb.

A háború utáni Franciaországnál annyiival nagyobb ma a Német Birodalom területe, mint Magyarországnak.

A kisanant-országok alkottak területileg ilyen tömböt. (Csehszlovákia 140 ezer, Románia 295 ezer és Jugoszlávia 248 ezer négyzetkilométer). Más világrészekről véve összehasonlítási alapot, a Német Birodalom területe megfelel

Uj törvénnyel fogják szabályozni a pátriárkai szék betöltésének kérdését

(BUCURESTI.) Románia pátriárkájának, Miron Cristea miniszterelnöknek elhunytá alkalmával előtérbe került az új pátriárka megválasztásának kérdése. A bukaresti metropolita 1925. február 23-án emelkedett egy törvény kapcsán a pátriárkai rangjára. Az ország pátriárkája egyúttal a Bukarestben székelő Ungro-Vlachia metropolitátus feje is. Az első pátriárkája az országnak Miron Cristea dr. volt.

A törvény értelmében a pátriárkát az ortodox egyház választói kollégiuma választja meg, amelyben a püspöki tanács tagjai, valamint a parlament és a szentatás ortodox vallású szenátorai és képviselői vesznek részt. Ugyanez a törvény úgy intézkedik, hogy a pátriár

A tünyelő Magyar Árpád a bíróság előtt 9 menyasszonya miatt

(BUDAPEST.) Kalandos életű férfit két fogházor kísért a büntetőtörvényszék Horváth-tanácsa elé. Kilencrendbeli házasságszédelgessel, bigámiával, okirathamisítással és lopással vádolta meg az ügyész Magyar Árpád műszaki tisztviselőt.

Még esztendővel ezelőtt történt, hogy Magyar Árpádot letartóztatták. A rendőri fogdában különös öngyilkosságot kísérelt meg: szétszedte zsebóráját és annak alkatrészeit egymásután lenyelte. A fogdából azonnal a Rókus-kórházba vitték. Itt műtétet hajtottak végre rajta. A műtét után pár nappal Magyar Árpád megszökött a kórházból, hiába keresték mindenütt, nem találták rá. Néhány héttel később egy dektív felismerte az uccán a szökevényt és ekkor újból előállították a rendőrségre.

osztrák Anschluss, 83.857 négyzetkilométerrel és 6.7 millió lakossal növelte Németországot, tavaly pedig a Szudéta-vidéken kerekében 29 ezer négyzetkilométerrel és 3.7 millió lakossal lett nagyobb. Most az egykori cseh koronatarományok történelmi határaikkal együtt kerültek német fennhatóság alá. A szorosabb értelemben vett Csehország 52.064 négyzetkilométer és Morvaország 22.315 négyzetkilométer nagyságú területe, továbbá Szilézia 4.452 négyzetkilométernyi kiterjedése — a Lengyelországnak átengedett rész kivételével — együttvéve kerekében 77 ezer négyzetkilométer, tehát majdnem akkora terület, mint Ausztria az Anschluss előtt lesz integráns része a Német Birodalomnak most így alakul:

474.347 négyzetkm. 67 millió lélek
1.924 négyzetkm. 0.8 millió lélek
83.857 négyzetkm. 6.7 millió lélek
29.000 négyzetkm. 3.7 millió lélek
30 négyzetkm. 1.7 millió lélek
50.00 négyzetkm. 11 millió lélek
Együttvéve: 639.168 négyzetkm. 89.2 millió lélek

Afganisztán nagyságának (650 ezer négyzetkilométer) és nagyobb Madagaszkárnál (616 ezer négyzetkilométer). Az olvasó mégis legkönnyebben úgy szemlélheti Nagy Németország kiterjedését, ha elképzei, hogy Nagybritánia és Észak-Irország, továbbá az ir szabadállam (Eiré) együtt 312.148 négyzetkilométer kiterjedésűek 50 millió lakossal. Nos, a brit szigetek is kétszer férnének el a mai Német Birodalom területén, de lélekszáma nézve is majdnem kétszer nagyobb a Német Birodalom.

kaválásztást az egyházi szék megüresedésétől számított 3 hónapon belül be kell tölteni. Ennek a törvényes előírásnak az alkalmazása a jelenlegi viszonyok között áthidalhatatlan nehézségekbe ütközik, mivel a törvényhozó testületek az új alkotmány értelmében még nem alakultak meg. Az ortodox egyház szervezési törvénye szerint a pátriárka; méltóság hivatalos jelöltjei az ország három metropolitája akik jelenleg a következők: Nicodem Munteanu Moldova és Suceava metropolitája, dr. Nicolae Balan Erdély metropolitája és Visarion Puiu, Bukovina metropolitája. Előreláthatólag rövidesen új törvénnyel fogják szabályozni a pátriárkai szék betöltésének kérdését.

Zavaros élet

Magyar Árpádot ekkor rendőrorvos vizsgálta meg. A vizsgálat után a lipót mezei elmeegógyintézetbe szállították. Innen is megszökött de rövidesen újból elfogták és letartóztatták. A letartóztatás után ismét öngyilkosságot követett el: cellájában két marék gombostűt nyelt le. A varrótüket ma is a gyomrában vannak, az orvosok megállapították, hogy nem lehet megoperálni. Az újabb öngyilkosság után újabb elmeorvosi megfigyelés alá helyezték Magyar Árpádot és ez a vizsgálat azt állapította meg hogy bár egzaltált ideges ember, büntetőjogilag beszámítható.

Magyar Árpád a különböző bűncselekmények egész sorozatát követte el, ezért tartóztatták le egymásután több-

ször. Még 1933-ban különböző bűncselekményekért héthónapi börtönre ítélték. Miután a börtönből kiszabadult, egymásután ismerkedett meg férjhezmenendő leányokkal. Valósággal specializálta magát a házasságszédelgésekre. Egymásután nyolc nővel ismerkedett meg, valamennyinek házasságot ígért, mindegyiktől előleget vett fel a hozományra, azután eltűnt.

Legutóbb Mornevilla Annával ismerkedett meg. Ebben az időben apróhirdetést tett közzé a lapokban; mint műszaki vállalkozó, okleveles mérnököt keresett alkalmazottnak. Kérte, hogy a jelentkezők eredeti okmányait küldjék el neki. Az egyik jelentkező okmányának segítségével illetőségi bizonyítványt szerzett és hamis néven a VIII. kerületi anyakönyvezetőségen házasságot kötött Mornevilla Annával. Amikor a házasságkötés megtörtént, már lopás miatt is ott feküdt a rendőrségen a bűnvádi főjelentés Magyar Árpád ellen. A főjelentő egy fiatal nő volt, aki előadta, hogy Magyar Árpád házasságot ígért neki és ő butorokat vásárolt, lakást rendezett be. Magyar Árpád azonban a butorokat eltulajdonította.

Tizenhét nyelven

A tárgyaláson a vádirat ismertetése után a személyi adatok felvétele során megkérdezte az elnök Magyar Árpádtól, milyen nyelveket beszél.

— Tizenhat nyelven beszélek — hangzott a válasz. — Az összes nyugati, keleti és szláv nyelveket beszélem.

— Elismeri a bűnösségét? — kérdezte az elnök.

— Nem vagyok bűnös — válaszolta Magyar Árpád, aki így védekezett: — Esztendővel ezelőtt héthónapi börtönre ítélték. Bünygem főtárgyalását végighallgatta egy ismerősöm: Stern Henrik. Az ítélethirdetés után Stern megkérdezte tőlem, mit fogok csinálni, ha kiszabadulok? — Azt válaszoltam, hogy bizony ezt még ma nem tudom, Stern közölte velem, ha majd kitöltöttem a büntetésem, jelentkezsem nála. Később közölte velem a címét is. Kiszabadulásom után felerestem Stern Henriket, aki ekkor a lapokban hírdetéseket tett közzé és mint házasságközvetítő jó pártit ígért házassálandó hölgyek számára.

— A jelentkező hölgyeknek engem mutatott be álneven, ő csalta ki a nőktől a pénzt Amikor Mornevilla Annával megismerttettem, vasutas egyenruhát vásárolt részemre, fel kellett húznom az egyenruhát és mint vasutas szerepeltem a hölgy előtt. Stern Henrik követett el mindent, én csak eszköz voltam a kezében — hangoztatta Magyar Árpád.

Magyar Árpád a többi vádpontokat is tagadja, majd sor került a panaszos nők kihallgatására. Elmondották, hogyan csapta be őket a vádlott.

A tárgyalás még tart.

— Németországban egységesítik gépgyártást. Németországban minden lehető felhasználnak abban az irányban, hogy takarékoskodjanak az anyag felhasználással. Legutóbb a gépgyártás és különösen az építésknél alkalmazott gépek gyártása terén vezettek be újításokat e tekintetben. Elrendelték, hogy az építőgépek készítése egységes alapon, egységes szempontok szerint történjenek. Erre elsősorban a karékosági szempontból, másrészt pedig a gépek készítésénél alkalmazott pótanyagok könnyebb felhasználása érdekében volt szükség. Ezentúl a betonkeverő gépek, az emelőszerkezetek, az utegyengítő hengerek, építésknél alkalmazott mozdonyokat és szállító készülekeket kizárólag egységes rendszer szerint egységes anyagokból fogják készíteni. A rendelkezéseket az építőipar irányítását ellenőrző dr. Todt vezérfelügyelő adta ki. Az egyik szakértő javaslata alapján a teljes hatalmu vezérfelügyelő háromféle típusú építőipari gépek gyártását engedélyezte.